

Samen opgespoord?

rapportnr. 1028 oktober 2013

Eindrapport “Pilot samenwerking particuliere onderzoeksbureaus met politie en OM”

Samen opgespoord?

Eindrapport “Pilot samenwerking
particuliere onderzoeksbureaus met
politie en OM”

Rafiq Frierson
Stefanie Bouman
Peter Wilms

Onderzoek in opdracht van
het ministerie van Veiligheid en Justitie/WODC

Den Haag, oktober 2013

 rapport nr. 1028

© WODC 2013, auteursrechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt via druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Inhoud

Samenvatting	7	
Summary	12	
1	Inleiding	15
1.1	Achtergrond	15
1.2	Aanleiding van de pilot	16
1.3	Kaders van de pilot	17
1.4	Vormgeving van de pilot	18
1.5	Leeswijzer	21
2	Onderzoeksaanpak en verantwoording	22
2.1	Onderzoeksvragen	22
2.2	Onderzoeksverantwoording	26
2.2.1	Onderzoeksmethoden	26
2.2.2	Begeleidingsstructuur	29
2.2.3	Feitelijke vs. beoogde onderzoeksaanpak	29
3	Uitgangssituatie	31
3.1	Inleiding	31
3.2	Aantal zaken en aangiften	31
3.2.1	Aantal onderzochte zaken in 2011	31
3.2.2	Aangiften	34
3.3	Afhandeling zaken	35
3.3.1	Niet afgehandelde zaken	36
3.3.2	Wel door politie opgepakte zaken	37
3.4	Vergelijking met uitkomsten onderzoek Steenhuis	37
3.5	Samenwerking per regio vóór de pilot	38
3.6	Verwachtingen voor aanvang van de pilot	40
3.7	Aftrap van de pilot	40
4	Resultaten pilot	42
4.1	Inleiding	42
4.2	Aantal zaken en aangiften	42
4.2.1	Aantal onderzochte zaken	42
4.2.2	Aangiften	44
4.3	Afhandeling zaken	44
4.4	Ingediende en opgepakte pilotzaken	45
4.4.1	Oorzaken tegenvallend aantal pilotzaken	45

4.4.2	Samenwerking in opgepakte pilotzaken	48
4.4.3	Amsterdam	49
4.4.4	Groningen	52
4.4.5	Kennemerland	54
4.4.6	Brabant Zuidoost	55
4.5	Resultaten van de pilot	56
4.6	Twee voorbeelden van succesvolle samenwerking	57
5	Conclusies	59
5.1	Antwoord op onderzoeksvragen	59
5.2	Overall conclusie	62
5.2.1	Kwantitatief	62
5.2.2	Kwalitatief	63
	Referenties	64
	Bijlage I: geïnterviewde partijen	66
	Bijlage II: begeleidingscommissie	67
	Bijlage III: vragenlijsten enquêtes	68
	Vragenlijst referentiemeting	68
	Vragenlijst pilotmeting	74
	Bijlage IV: bijstelling onderzoeksanpak	80
	Bijlage V: aantal aangiften landelijk	82

Samenvatting

Aanleiding en onderzoeksvragen

Uit onderzoek van Steenhuis (2011) komt naar voren dat aangiften van (kleinere) zaken op het terrein van financieel-economische fraude die particuliere onderzoeksbureaus (POB's) namens hun opdrachtgever doen zelden door politie en justitie worden opgepakt. Dit onderzoek vormt voor het ministerie van Veiligheid en Justitie aanleiding om in samenwerking met de Nederlandse Veiligheidsbranche de pilot "samenwerking POB's met politie en OM" op te zetten. Doel van deze pilot is nagaan welke rol POB's kunnen spelen bij de opsporing in strafzaken. Aan de pilot namen negen particuliere opsporingsbureaus deel, die alle lid zijn van de Nederlandse Veiligheidsbranche en beschikken over een keurmerk van de NV.

De pilot heeft plaatsgevonden tussen 1 mei 2012 t/m 30 april 2013. De pilot is gehouden in vier politieregio's. Elke van deze politieregio's neemt minstens één van de acht geselecteerde delictscategorieën voor zijn rekening, te weten:

- Kennemerland: Interne diefstal, bedrijfsinbraken en heling
- Amsterdam: Phishing
- Brabant Zuidoost: Vervoerscriminaliteit en ladingdiefstal
- Groningen: Interne fraude en oplichting

Het WODC heeft onderzoek- en adviesbureau APE gevraagd een evaluatie van de pilot uit te voeren met als centrale vraag: *"welke bijdrage kunnen POB's leveren aan de opsporing en vervolging van fraude in de pilotcategorieën?"*

Onderzoeksaanpak

De probleemstelling van de evaluatie heeft betrekking op zowel de situatie vóór de pilot (2011) als de situatie tijdens de pilot (1 mei 2012 t/m 30 april 2013). Hierdoor bestaat de evaluatie uit globaal twee onderdelen: een zogenoemde referentiemeting (over het jaar 2011, de situatie voorafgaand aan de pilot) en een zogenoemde pilotmeting (over 2012/2013, de situatie tijdens de pilot). De referentiemeting bestaat uit een enquête onder de deelnemende POB's, interviews met alle betrokken partijen (POB's en politie/OM in de vier pilotregio's), en data-analyse. De pilotmeting volgt hetzelfde stramien waarbij we ook een dossierstudie uitvoeren van een groot aantal in de pilot opgepakte zaken. In het vervolg van de samenvatting maken we steeds een onderscheid

tussen onderscheid in kwantitatieve aspecten (de cijfers: aantal zaken en afhandeling) en kwalitatieve aspecten (de samenwerking, communicatie en afstemming).

Situatie vóór de pilot

Kwantitatief

De aan de pilot en de enquête deelnemende POB's onderzochten in 2011 (de referentieperiode) 272 zaken binnen de geselecteerde delictscategorieën, verdeeld over heel Nederland. Uit een aselecte steekproef van 106 van deze 272 zaken blijkt dat het merendeel van de zaken betrekking had op interne diefstal (60 van de 106). De geënuquêteerde POB's melden dat bijna een kwart (26 van de 106) van de in 2011 onderzochte bij de politie is aangegeven. Voor 42 zaken is geen aangifte gedaan en van 38 zaken weten de geënuquêteerde POB's niet of er aangifte is gedaan. Het aangiftepercentage bedraagt daarmee 25% en is daarmee in dezelfde orde van grootte als het percentage (25%) uit het onderzoek van Steenhuis (2011).

De geënuquêteerde POB's melden dat de politie (in 2011) 11 van de 26 aangegeven zaken heeft opgepakt. Dit aandeel (42%) is aanzienlijk hoger dan Steenhuis (2011) in zijn onderzoek beschrijft (10%). De geïnterviewde betrokkenen bij de politie melden aangegeven zaken niet altijd te kunnen oppakken vanwege (1) de lage prioriteit van het type zaken, (2) de gebrekkige kwaliteit of volledigheid van POB dossiers en (3) afbreukrisico.

Kwalitatief

De respondenten bij politie en OM waren voor aanvang van de pilot over het algemeen redelijk tevreden over de kwaliteit van de dossiers. Wel wordt in alle regio's aangegeven dat er ruimte is voor verbetering. De betrokkenen bij politie en OM geven aan dat er vaak nog stappen moeten worden ondernomen (bijvoorbeeld opnieuw horen van een verdachte en deze confronteren met verhoor van een andere verdachte) om tot een volledig dossier te komen.

De samenwerking voor aanvang van de pilot verschilt per regio:

- In Brabant Zuidoost, waar de pilot zich o.a. richt op ladingdiefstalzaken, bestond al samenwerking tussen particuliere onderzoeksbureaus en het Projectteam Ladingdiefstallen van de Bovenregionale Recherche Zuid-Nederland (BRZN).
- In Kennemerland was er sprake van samenwerking op ad-hoc basis. De politie meldt hier redelijk tevreden over te zijn.
- Ook in Groningen was er reeds voor de pilot sprake van samenwerking op ad-hoc basis.

- In Amsterdam was er voor de aanvang van de pilot nagenoeg geen samenwerking tussen de POB's en politie/OM op het terrein van phishing.

Aanloop naar de pilot

De pilot is vormgegeven in een landelijke werkgroep waaraan werd deelgenomen door het ministerie van Veiligheid en Justitie, de politie, het OM, de Nederlandse Veiligheidsbranche en het WODC. Het WODC is bij de werkgroep betrokken toen er over de evaluatie van de pilot werd gesproken. De keuze voor de pilotregio's is tot stand gekomen in afstemming met de (regionale) korpsleiding, de hoofdofficieren van justitie en het ministerie van Veiligheid en Justitie. Bij de start van de pilot zijn contactpersonen aangewezen en zijn binnen de regio's procesafspraken gemaakt, zowel intern als tussen politie en OM. De pilot sluit aan bij de bestaande wet-en regelgeving en laat geen ruimte voor verandering van bevoegdheden. Daarnaast wordt de pilot budgettair neutraal uitgevoerd. Daarmee wijkt de pilot af van het voorstel van Steenhuis (2011) voor de inrichting van de pilot, dat door de POB's wordt gesteund. Toch staan bijna alle geïnterviewde POB's voorafgaand aan de pilot positief tegenover de pilot.

Situatie tijdens de pilot

Kwantitatief

Tijdens de pilot hebben de betrokken POB's 48 zaken (behorende tot de pilotcategorieën en in de vier pilotregio's) onderzocht. Dit blijkt uit een enquête onder de deelnemende POB's over alle zaken (in de pilotcategorieën en in de pilotregio's) die ze in de pilotperiode hebben onderzocht. Voor 15 van deze 48 onderzochte zaken sloot de delictscategorie aan op de gekozen categorie in de pilotregio (bijvoorbeeld phishing in Amsterdam of interne fraude in Groningen). Er is voor 11 van deze 15 zaken aangifte bij de politie gedaan. Hiervan zijn er 8 in de pilot opgepakt. Hiermee is de doelstelling van 20 pilotzaken niet behaald.

Het tegenvallend aantal opgepakte pilotzaken is een direct gevolg van het lage aantal ingediende zaken. De geïnterviewde partijen stellen dat dit lage aantal ingediende zaken globaal komt doordat (1) niet alle opdrachtgevers aangifte willen doen (bijvoorbeeld vanwege imagoschade of door civielrechtelijke afhandeling van de zaak), (2) de te strikte regio/delict/POB combinatie (waardoor bijvoorbeeld een interne fraude zaak die zich afspeelt in Amsterdam niet in aanmerking komt voor de pilot) en (3) onvoldoende delictscategorieën (waardoor bijvoorbeeld faillissementsfraude niet in de pilot kan worden opgenomen).

Kwalitatief

De samenwerking tussen de POB's en de politie gedurende de pilot wordt door beide partijen als goed ervaren. Al is er in de praktijk geen sprake van samenwerking maar eerder van afstemming. De politie mag de POB's namelijk niet sturen in hun onderzoeken, want dan valt het onderzoek onder verantwoording van de politie en bestaat de kans op onrechtmatig verkregen bewijs. Concreet heeft de "samenwerking" dus betrekking op de onderzoeksrapporten die POB's aan de politie aanleveren.

De onderzoeksmethoden en resultaten in de door ons bestudeerde POB rapporten zijn verifieerbaar. De POB rapporten bevatten een verantwoording (o.a. afschriften van handelingen) en veel relevante informatie (bijvoorbeeld ID's van verdachten). De politie stelt dat een POB rapport van grotere waarde is in de opsporing en vervolging dan een standaard aangifteformulier. De geïnterviewden bij de politie plaatsen enkele verbeterpunten bij de kwaliteit van de aangeleverde POB rapporten. Voornaamste punt van kritiek is het ontbreken van een synthese in het rapport. Daarbij vindt de politie dat er soms veel aannames in de rapporten staan. Deze dienen te worden getoetst voordat verder kan worden gegaan met het onderzoek.

Conclusies

De hoofdvraag van deze evaluatie luidt: *"welke bijdrage kunnen POB's leveren aan de opsporing en vervolging van het type zaken in de pilotcategorieën"*.

Kwantitatief

De resultaten van de pilot wijzen in de richting van een bescheiden kwantitatieve bijdrage door de POB's (in termen van aantal zaken). We onderbouwen deze conclusie als volgt:

- Vooraf bestond de verwachting dat de pilot zou leiden tot een groot aantal onderzoeksrapportages van de POB's die wellicht niet binnen de bestaande capaciteit van politie en OM kon worden opgevangen. Deze verwachting is niet bewaarheid, maar heeft er wel toe geleid dat de pilot beperkt is opgezet door een stringente koppeling van regio en delictscategorie. Voor het begin van de pilot is geen toets uitgevoerd op het te verwachten aantal relevante zaken in de pilotregio's.
- Achteraf blijkt dat in de uitgangsituatie (het jaar 2011) door de deelnemende POB's tien zaken zijn aangegeven met de "juiste delict/regio" combinatie. Op basis van de situatie voor de pilot (2011) moet worden geconstateerd dat de doelstelling van twintig zaken wellicht te ambitieus was en alleen haalbaar zou zijn geweest als alle 15 POB's met het keurmerk van de Nederlandse Veiligheidsbranche aan de pilot hadden deelgenomen.

- De onderzoeksresultaten tonen aan dat zowel het aangifte- als het afhandelingspercentage substantieel hoger was tijdens de pilot dan in de periode daarvoor. Het aangiftepercentage steeg van 25% in de referentieperiode naar 73% tijdens de pilot. Het afhandelingspercentage ging van 42% in de referentieperiode naar 60% tijdens de pilot. Het afhandelingspercentage ligt zowel voor als tijdens de pilot aanzienlijk hoger dan uit het onderzoek van Steenhuis naar voren komt. We onderstrepen dat voornoemde resultaten *niet* kunnen worden geïnterpreteerd als causaal effect van de pilot. Er is namelijk geen controlegroep, we hebben niet gemeten in hoeverre het afhandelingspercentage is gestegen buiten de vier pilotregio's (aangezien de pilotmeting alleen betrekking heeft op de vier pilotregio's). Daarbij is het aantal pilotzaken erg beperkt, waardoor een kleine stijging een relatief fors gevolg op de afhandelingspercentages kan hebben

Kwalitatief

De onderzoeken van de POB's hebben toegevoegde waarde voor de politie bij de opsporing en vervolging. Dit laat onverlet dat deze meerwaarde en de kwaliteit van de onderzoeken van POB's kan worden vergroot door een verdere institutionalisering (consistente afspraken, een vast aanspreekpunt) van de samenwerking. We onderbouwen deze conclusie als volgt:

- De pilot liet zien dat het geen staande praktijk is dat een POB terugkoppeling van de politie krijgt over de kwaliteit van de onderzoeksrapportage.
- De constructie van een vast aanspreekpunt binnen de politie lijkt te hebben gewerkt. De ervaringen in de pilot laten zien dat deze accounthouder ervoor kan zorgen dat zaken door de politie worden opgepakt, die anders zouden zijn blijven liggen. Ook geeft deze accounthouder duidelijkheid aan de POB's.
- De waarde van de onderzoeken van POB's kent zijn grenzen: ook als de onderzoeken van POB's voldoen aan een hoge kwaliteitstandaard zijn er binnen de bestaande wet-en regelgeving altijd aanvullende werkzaamheden van de politie nodig.

Summary

Research occasion and research question

According to Steenhuis (2011) cases of (small-scale) financial-economic fraud reported by Private Investigation Agencies (PIAs) seldom get followed up by the police or the justice department. The research of Steenhuis (2011) led to a pilot, initiated by the Ministry of Justice and the Dutch Security Association(NV). The so-called 'Co-operation PIAs, police and public prosecutors' pilot should supply insight into the PIAs role in detecting criminal matters. Nine PIAs participated in the pilot, all of them are members of the Dutch Security Association and possess certification of the NV.

The pilot took place between May 1st 2012 and April 30th 2013. Four regions and eight categories of offenses were selected. Each region was assigned at least one offense category:

- Kennemerland: Internal theft, business burglaries and the trade of stolen goods
- Amsterdam: Phishing
- Brabant Southeast: Transport crime and cargo theft
- Groningen: Internal fraud and swindling

The WODC commissioned APE for an evaluation of this pilot. The central question is as follows: 'what contribution can PIAs make regarding the detection and prosecution of cases in pilot regions?'

Approach

Because the research question covers both the period prior to the pilot (2011) and the period during the pilot (May 1st 2012 until April 30th 2013), the evaluation consists of two components. First, a baseline study was conducted, consisting of a survey amongst the PIAs, interviews with the PIAs, police and public prosecutors in the selected regions and data analysis. Second, a pilot study was conducted for 2012/2013, consisting of the same research methods used in the baseline study, supplemented with dossier analyses of the cases involved in the pilot. In this summary we will separate quantitative and qualitative aspects of the evaluation.

Before the pilot

Quantitative

In 2011, the PIAs involved in the pilot investigated 272 cases in the selected offense categories in the Netherlands. A random sample of 106 out of 272 cases

shows that the majority of these cases involved internal theft (60 out of 106). Nearly a quarter (26) of the 106 cases have been reported to the police. According to the PIAs, 11 out of these 26 PIA cases were followed-up by the police in 2011. This share of 42% is remarkably high compared to Steenhuis' results (10%). The reason why not every PIA case is followed-up by the police, is that (1) these type of cases have a low priority, (2) the PIA-dossiers did not reach quality standards, and (3) risk of derogation.

Qualitative

Prior to the pilot, the involved actors in the police and public prosecution were quite satisfied about the PIA-dossiers. Nevertheless, improvement is still possible. According to the police and public prosecutors, cases handed over by the PIAs usually require additional work to complete them. For example, in order to complete the PIA-dossier, the police has to redo certain hearings. As the police uses different techniques, the results will be more in-depth.

Preparation for the pilot

The decision to narrow down the pilot to four regions was made in consultation with regional police commissioners, the chief prosecutor and the ministry of Justice. Contacts were assigned in each region at the start of the pilot, and appointments were made with the PIAs, the police and public prosecutors. The pilot does not intend to change any legislation and regulations, thus competences of the actors involved will remain the same. Besides, the pilot will be carried out in a budget neutral way, which distinguishes the pilot from the pilot proposition of Steenhuis (2011).

During the pilot

Quantitative

During the pilot, the PIAs investigated 48 cases (each fulfilling the conditions regarding the selected regions and offense categories). Only 15 of them met the condition of the right region in combination with the right offense category (for example a case about phishing in Amsterdam). 11 out of 15 cases were reported to the police, and 7 of them were involved in the pilot. Consequently, the goal of 20 pilot cases was not achieved. The main reasons for this are (1) the unwillingness of the PIAs clients to report the crime to the police, (2) the strict conditions concerning the combination of region, offense category and PIA with certification of the NV, and (3) too little offense categories.

Qualitative

Co-operation between the PIAs and the police is considered to be good, according to both parties. Although in practice, the PIAs and the police do not really cooperate, rather they coordinate their investigations. The police is not allowed to

manage the PIAs investigations. In cases where the police does do so, the investigation will become its responsibility, which will increase the risk of evidence being denied in court. Therefore, the 'co-operation' between PIAs and the police comes down to turning over the PIA-dossiers to the police. Our dossier analysis showed that the research methods used and results presented in the PIA-dossiers are verifiable. The dossiers include a justification of procedures and many other relevant information, which makes the dossiers of great value to the police. However, potential improvements of the dossiers (for example the addition of a synthesis) are possible according to the police.

Conclusions

The research question of this evaluation is as follows: 'what contribution can PIAs make regarding the detection and prosecution of cases in pilot regions?'

Quantitative

The pilot has resulted in a modest quantitative contribution of the PIAs (in terms of the number of cases). This result is smaller than expected based on the Steenhuis report (2011). One of the reasons was the suboptimal region/offense category-combination. However, the clearance rate of pilot cases did increase during the pilot period and is greater than the number in the Steenhuis report (2011).

Qualitative

According to the police, the PIAs cases do have additional value for the detection and prosecution of cases. Nevertheless, this additional value could increase by further institutionalization of co-operation. This can be done by pursuing more consistent work arrangements, unambiguous objectives and a fixed contacts for all pilot matters.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Particuliere onderzoeksbureaus (POB's) verrichten recherche-werkzaamheden in opdracht van derden. Bedrijven zijn een belangrijke opdrachtgever van de bureaus. Fraudezaken en laakbare handelingen van werknemers (o.a. diefstal, verduistering, misbruik bedrijfsmiddelen) vormen een groot aandeel van de werkzaamheden van de bureaus (Regioplan, 2007). De sector heeft de afgelopen jaren een behoorlijke groei doorgemaakt. In 1999 waren er 290 geregistreerde recherchebureaus, in 2008 was dit aantal gegroeid naar 349 (IOOV, 2009). Per juni 2012 zijn er 436 vergunningen aan particuliere recherchebureaus afgegeven (Tweede Kamer der Staten-Generaal, 2012). De branche wordt gekenmerkt door kleinschaligheid: bijna de helft van de bureaus is een eenpersoonsbedrijf, iets meer dan tien procent van de bureaus heeft meer dan zes rechercheurs in dienst (Regioplan, 2007).

POB's moeten zich houden aan de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr). De Wpbr bestaat sinds 1997 en bevat alle regels waaraan particuliere onderzoeksbureaus zich dienen te houden. Indien een POB aan de eisen in de Wpbr voldoet dan komt het POB in aanmerking voor een vergunning (POB-vergunning) van maximaal vijf jaar om researchwerkzaamheden uit te voeren (Regioplan, 2007). POB's dienen daarnaast te opereren binnen de kaders van de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp). In de Wbp staat wat er wel- en niet mag met de verwerking van de persoonsgegevens van burgers en de bescherming van hun privacy. De Privacygedragscode, die is opgesteld door de Nederlandse Veiligheidsbranche en door het ministerie van Veiligheid en Justitie algemeen verbindend is verklaard, geeft een concrete invulling voor de werkzaamheden van POB's van de vaak zeer algemene regels van de Wpb. Door de algemeen verbindend verklaring dienen alle POB's zich te houden aan de Privacygedragscode.

De eisen in de wet- en regelgeving zijn door de branche in het kader van zelfregulering aangescherpt via een keurmerk. Er zijn twee keurmerken voor POB's:

- Sinds het voorjaar van 2009 bestaat het Keurmerk Particuliere Onderzoeksbureaus van de Nederlandse Veiligheidsbranche (NV, de voormalige Vereniging van Particuliere Beveiligingsorganisatie en Recherchebureaus). Dit keurmerk is bestemd alle recherchebureaus die vallen onder de Wpbr. Om in aanmerking voor het keurmerk te komen dient het POB aan bepaalde inhoudelijke eisen te voldoen. Dit kan betekenen dat er aanpassingen in de organisatie, kwaliteitsbeheer, integriteitsbeleid, middelenbeheer en dienstverlening dienen plaats te vinden. Of bedrijven aan de keurmerkeisen voldoen, wordt getoetst door onafhankelijke certificeringsinstellingen. Het keurmerk is drie jaar geldig; jaarlijks vindt er een audit plaats door een onafhankelijke certificeringsinstelling. Het verkrijgen van het keurmerk staat los van het lidmaatschap van de vereniging. Momenteel beschikken vijftien particuliere onderzoeksbureaus over een keurmerk POB.
- Naast het Keurmerk POB van de Nederlandse Veiligheidsbranche is er sinds kort een tweede brancheorganisatie (de branchevereniging voor particuliere onderzoeksbureaus, BPOP) met een keurmerk voor POB's. Ten behoeve van het keurmerk wordt een Bedrijfsscan uitgevoerd die vervolgens geaudit wordt door een externe onafhankelijke stichting. Dit keurmerk is vooral bedoeld voor kleine particuliere onderzoeksbureaus (éénpitters) en dient een indicatie te geven over de kwaliteit van de bureaus. Per september 2013 beschikken zes POB's over het BPOP keurmerk.

1.2 Aanleiding van de pilot

In 2011 heeft Steenhuis in opdracht van de Nederlandse Veiligheidsbranche het rapport *'Particulier onderzoek in strafzaken. An offer hardly to be refused'* opgesteld. In dit rapport wordt geconcludeerd dat aangiften die POB's namens hun opdrachtgevers doen zelden door politie en justitie worden opgepakt, ook als er concrete opsporingsinformatie beschikbaar is. Steenhuis (2011) stelt in zijn rapport dat op 25% van de onderzoeken van POB's aangifte volgt en dat 10% daarvan resulteert in een politie-onderzoek.

In zijn rapport uit 2011 schetst Steenhuis de contouren voor een pilot waarin particuliere recherchebureaus en politie samenwerken:

- De pilot dient te worden afgebakend binnen de terreinen valsheid, verduistering en bedrog aan de hand van een aantal criteria (specialisatie, maximum straf, omvang van het gat tussen aangifte en opsporing, in te zetten opsporings- en dwangmiddelen).
- Binnen de gekozen delictscategorieën wordt een aantal zgn. plankzaken aan maximaal tien POB's overgedragen. Nadere deskundigheidseisen worden vastgesteld voor de rechercheurs die met de plankzaken worden belast.

- De POB's ontvangen een nader vast te stellen vergoeding voor de werkzaamheden die uit de overdracht voortvloeien.
- Eventuele belemmeringen voor de strafrechtelijke benutting worden weggenomen (bijv. door een BOA constructie voor de rechercheurs voor de duur van het onderzoek).

1.3 Kaders van de pilot

Het rapport van Steenhuis vormde voor het ministerie van Veiligheid en Justitie aanleiding om in samenwerking met de Nederlandse Veiligheidsbranche een pilot in te richten met als doel na te gaan welke rol POB's kunnen spelen bij de opsporing in strafzaken. Daartoe is door het ministerie van Veiligheid en Justitie een landelijke werkgroep ingesteld. Aan deze werkgroep is onder leiding van het departement van Veiligheid en Justitie deelgenomen door vertegenwoordigers van de politie, het Openbaar Ministerie, de Nederlandse Veiligheidsbranche en het WODC. Het WODC raakte betrokken bij de werkgroep toen er werd gesproken over de evaluatie van de pilot. Uit de verslagen van de landelijke werkgroep wordt duidelijk dat alle partijen de stelling onderschrijven dat samenwerking kan leiden tot een meer efficiënte en effectievere inzet van processen en capaciteit: zaken die door de POB's worden aangeleverd behoeven niet 100% te worden overgedaan door de politie als aannemelijk is dat de kwaliteit vanuit het oogpunt van rechtshandhaving van de aangeleverde dossiers in orde is. Het rendement van de capaciteit van de politie kan worden vergroot door het voorwerk van de POB's. Alle partijen zijn het er ook over eens dat de pilot moet worden ingepast in de afspraken binnen de driehoek over prioriteiten en capaciteit. De pilot mag niet tot verdringing leiden waardoor bijv. een fraudezaak wordt gedraaid in plaats van een zedenzaak.

Bij de vormgeving van de pilot zijn in de landelijke werkgroep verschillende elementen van het voorstel van Steenhuis aan de orde gesteld, maar er is uiteindelijk voor een andere opzet gekozen.

In afwijking van het voorstel van Steenhuis wordt in de pilot de bestaande wijze van samenwerking en de vigerende wet- en regelgeving gehandhaafd. Van de kant van de POB's zijn in de werkgroep voorstellen gedaan om in de pilot gebruik te maken van informatie uit niet- openbare bronnen (RDW, GBA) en van politie-informatie (bv vuurwapengevaarlijke verdachten), maar deze voorstellen zijn door het ministerie van Veiligheid en Justitie niet overgenomen. Dat geldt ook voor de suggestie van de POB's om in de pilot na te gaan of particuliere bureaus de BOA status zouden kunnen krijgen via een tijdelijk onbezoldigd dienstverband bij de politie. Het uitgangspunt van de bestaande wet- en regelgeving betekent ook dat geen gevolg is gegeven aan het voorstel van de POB's – in navolging van

Steenhuis- voor aanvullende bekostiging van plankzaken. In de pilot ligt het accent op nieuwe zaken. Weliswaar kunnen ook bestaande zaken- mits niet te oud en met een daderindicatie- in de pilot worden betrokken, maar het opdrachtgeverschap (en daarmee de financiering) verandert daarmee niet. Van de kant van het College van Procureurs- Generaal was handhaving van het bestaande opdrachtgeverschap als voorwaarde gesteld voor de pilot: het opdrachtgeverschap behoort te liggen bij de private partijen die nu al gebruik maken van de diensten van POB's en niet bij het OM. Financiering zou dan ook niet dienen plaats te vinden uit de middelen van de politie of het OM (Openbaar Ministerie, 2011).

Bij de startbijeenkomst van de pilot, op 19 april 2012, beklemtoont de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie dat de pilot dient aan te sluiten bij de verdeling van strafvorderlijke bevoegdheden in ons rechtssysteem, dat de pilot niet de bestaande politieprioriteiten mag doorkruisen en dat de pilot budgettair neutraal dient te worden uitgevoerd: onderzoeken van POB's worden betaald door particuliere opdrachtgevers, niet door OM of politie.

1.4 Vormgeving van de pilot

De pilot: 1 mei 2012 t/m 30 april 2013, acht delictscategorieën, 20 cases...

Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft uiteindelijk gekozen voor een beperkte pilot, waarbij in totaal 20 cases zouden worden geselecteerd uit de onderstaande acht delictscategorieën:

- Interne diefstal: strafbare handeling waarbij een werknemer goederen of diensten van de organisatie afneemt zonder hiervoor te betalen;
- Bedrijfsinbraken: het inbreken of binnentreden van een gebouw dat aan een ander toebehoort, met het oogmerk om diefstal te plegen;
- Heling: het afnemen, bezitten, verkopen of verhandelen van gestolen goederen;
- Phishing: vorm van internetfraude waarbij slachtoffers naar vervalste (bank)websites worden gelokt om zo beschikking over persoonlijke (inlog)gegevens te krijgen;
- Vervoerscriminaliteit: het stelen van een vervoersmiddel; Ladingdiefstal: het stelen van lading;
- Interne fraude: strafbare, ongewenste en voor het bedrijf schadelijke handelingen door een werknemer;
- Oplichting: bedrog waarbij men iemand geld of goederen (probeert) afhandig te maken.

De looptijd van de pilot is aanvankelijk gesteld op elf maanden en is gedurende de pilot verlengd tot één jaar (1 mei 2012 t/m 30 april 2013) .

...en vier pilotregio's.

De pilot wordt gehouden in vier verschillende politieregio's, te weten Kennemerland, Amsterdam, Brabant Zuidoost en Groningen. Elke politieregio neemt één of meer van de acht zogenoemde pilotdelicts categorieën voor zijn rekening. De indeling is als volgt:

- Kennemerland: Interne diefstal, bedrijfsinbraken en heling
- Amsterdam: Phishing
- Brabant Zuidoost: Vervoerscriminaliteit en ladingdiefstal
- Groningen: Interne fraude en oplichting

Het aantal delicts categorieën en het nagestreefde aantal cases is beperkt. Uit de verslagen van werkgroep wordt duidelijk dat de zorg voor een te groot aantal pilotzaken en de gevolgen voor het beslag op de capaciteit van de politie en het OM zwaar heeft gewogen bij de bepaling van het aantal cases. Dat is er ook de oorzaak van dat in de aanloop naar de pilot het aantal delicts categorieën is aangepast. Op verzoek van de regio Amsterdam Amstelland is de delicts categorie skimming geschrapt. De verwachting was dat ook met alleen phishing het aantal van vijf zaken in deze regio kon worden gehaald.

De vraag of het aantal van 20 zaken redelijkerwijs haalbaar zou zijn, gelet de gekozen delict/regio combinaties en de kring van potentiële deelnemers, is bij het ontwerp van de pilot niet aan de orde gekomen in de landelijke werkgroep. Cijfers over het aantal zaken dat door de POB's in het jaar voorafgaand aan de pilot waren aangedragen in de betrokken regio's en delicts categorieën waren in de ontwerpfase van de pilot niet beschikbaar. Weliswaar blijkt uit cijfers van de politie (zie bijlage V) dat er in 2011 landelijk ruim 189.000 aangiften binnen de bovenstaande pilot categorieën zijn gedaan, waarvan 21% in de vier pilot regio's. Het is echter niet duidelijk of er een POB betrokken was bij deze aangiften. Daarbij bestaat de meerderheid van deze aangiften uit fietsendiefstallen, waarbij het niet aannemelijk is dat er een POB bij is betrokken.

Negen deelnemende POB's

De pilot stond open voor alle vijftien POB's die lid zijn van de Nederlandse Veiligheidsbranche en beschikken over het Keurmerk POB. Bij de start van deze evaluatie is gebleken dat tien POB's zich hebben aangemeld. Uit de beschikbare informatie wordt niet duidelijk waarom deelname beperkt is tot deze groep. In een later stadium heeft één POB zich vanwege drukke werkzaamheden teruggetrokken. Uiteindelijk is er dus door negen POB's besloten mee te doen aan de pilot.

Pilotzaken worden gewogen

Als een POB een opdracht krijgt, stapt het POB in het kader van de pilot vroegtijdig naar de politie om te vernemen aan welke (specifieke) voorwaarden

het onderzoek(sdossier) moet voldoen, “opdat de zaak na afronding ook opvolging krijgt van de politie en de politie niet meer hoeft te doen dan de verdachte te confronteren met de resultaten van het POB-onderzoek” (Ministerie van Veiligheid & Justitie, 2012). Hierbij wordt gewerkt met een zogenoemd operationeel wegingskader, zie Box 1-1. Wanneer een zaak aan het wegingskader voldoet is de zaak kansrijk om succesvol strafrechtelijk te worden opgevolgd. De zaak wordt dan bij een positief besluit door de stuurploeg (bestaande uit politie en OM), in onderzoek genomen.

Box 1-1 Operationeel wegingskader

- De potentiële zaak valt binnen een van de in de pilot geformuleerde aandachtsgebieden [en behoort tot één van de pilotcategorieën die centraal staat binnen de betreffende pilotregio].
- Er is of wordt aangifte gedaan met betrekking tot de potentiële zaak.
- De verdachte(n) is/zijn bekend of deze gegevens zijn met relatief lage opsporingsinspanningen voorhanden te krijgen.
- Het slachtoffer heeft redelijkerwijs voldoende preventieve inspanningen geleverd.
- Er is sprake van een bepaald maatschappelijk effect / impact dan wel er zijn (verzwarende) omstandigheden die strafrechtelijk optreden bepleiten.
- Het POB rapport is actueel, betrouwbaar en de mogelijkheid tot verificatie van de onderzoeksgegevens is aanwezig.
- Het POB rapport biedt voldoende gronden voor een verdenking conform artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering/
- Het door het POB uitgevoerde onderzoek en het opgestelde rapport voldoende aan de kwaliteits- en zorgvuldigheidseisen, conform de privacy gedragscode voor POB's, zoals opgesteld door de Nederlandse Veiligheidsbranche (voorheen VPB) en algemeen verbindend verklaard door de minister van Justitie in 2004.
- De informatie ten behoeve van de bewijsvoering is verkregen op een wijze die niet strijdig is met het gestelde in het Wetboek van Strafvordering.

Bron: Ministerie van Veiligheid en Justitie

Zaken en bijbehorende dossiers die aan dit kader voldoen, beschikken over de kwaliteit die vanuit het oogpunt van rechtshandhaving in orde is.

Zowel de POB's als politie en OM binnen de pilotregio's zullen akkoord moeten gaan met de pilot en de randvoorwaarden waaronder de pilot wordt uitgevoerd. Binnen deze 'driehoek' moet worden afgesproken dat aan zaken binnen deze pilot capaciteit moet worden besteed. De pilot moet worden ingepast in de afspraken die in de driehoek worden gemaakt over prioriteiten en capaciteit (Ministerie van Veiligheid & Justitie, 2012).

Per regio wordt een afstemmingsoverleg ingesteld waarin politie, OM en POB periodiek zaken aan de orde kunnen stellen en de voortgang bewaken van het verloop van zaken en algemene afspraken. Tevens is er per pilotregio een contactpunt bij politie aangewezen voor de Nederlandse Veiligheidsbranche. Ook het OM heeft regionale contactpersonen aangewezen.

In het plan van aanpak van de pilot is vastgelegd dat gedurende de pilot door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) zal worden gestart met een evaluatieonderzoek. Het WODC heeft onderzoek- en adviesbureau APE gevraagd deze evaluatie uit te voeren. De evaluatie dient enerzijds inzicht te bieden in de resultaten van de pilot. Hiervoor dient een vergelijking te worden gemaakt tussen de mate waarin zaken voor en na de pilot zijn opgepakt. Anderzijds biedt de evaluatie inzicht in het verloop (proces) van de pilot. Hierbij gaat het o.a. om het informeren van de bij de pilot betrokken partijen, de selectie van zaken en eventuele knelpunten en nevenresultaten van de pilot.

1.5 Leeswijzer

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 schetsen we de probleemstelling, de onderzoeks aanpak en de verantwoording. Hoofdstuk 3 beschrijft de periode voorafgaand aan de pilot. Hier komen inhoudelijke aspecten aan bod (aantal zaken, type zaken en afhandeling etc.) maar ook procesmatige aspecten (zoals de tevredenheid over de samenwerking in de periode voorafgaand aan de pilot en de verwachtingen over de pilot. Hoofdstuk 4 beschrijft de inhoudelijke en procesmatige aspecten in de verschillende pilotregio's gedurende de pilot. Hoofdstuk 5 bevat de conclusies. Het rapport bevat vijf bijlagen: bijlage I bevat de lijst met geïnterviewde partijen, bijlage II bevat de samenstelling van de begeleidingscommissie. De vragenlijsten van de enquêtes onder de aan de pilot deelnemende POB's staan in bijlage III. Bijlage IV toont een overzicht van de bijgestelde onderzoeks aanpak en bijlage V is een tabel met het totaal aantal pilotgerelateerde aangiften (zowel door POB's als niet POB's) in de pilotperiode.

2 Onderzoeksaanpak en verantwoording

2.1 Onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag luidt: “welke bijdrage kunnen POB’s leveren aan de opsporing en vervolging van het type zaken in de pilotcategorieën”. Bij deze centrale onderzoeksvraag onderscheiden we 16 deelvragen (exclusief bijbehorende subdeelvragen, bijvoorbeeld 1d), zie onderstaande tabel.

Tabel 2-1 Zestien deelvragen (en bijbehorende subdeelvragen)

Voorafgaand aan de pilot	
Referentiemeting	<p>1. In welke mate deden in 2011 de POB’s met het keurmerk Particulier Onderzoeksbureau van de NV namens hun opdrachtgever aangifte bij de politie van zaken¹ binnen de delictscategorieën van de pilot?</p> <p>Aangifte door POB’s:</p> <p>a) Geef voor de genoemde delictscategorieën per categorie, per politieregio het aantal zaken die door de POB’s bij de politie worden aangegeven.</p> <p>b) Wat waren de kenmerken van deze zaken?</p> <p>Geen aangifte door POB’s:</p> <p>c) Hoeveel van de zaken werden (indicatief) door de POB’s <i>niet</i> aangegeven bij de politie?</p> <p>d) Voor welk zaken (type van de zaak, politieregio, omvang schade) deden de POB’s geen aangifte en waarom was dat?</p> <p>e) Wat was in 2011 (eventueel bij benadering) het aangiftepercentage door de POB’s?</p> <p>2. In welke mate zijn in het jaar 2011 de zaken waarvoor POB’s met het keurmerk Particulier Onderzoeksbureau van de NV bij de politie aangifte hebben gedaan ook opgepakt door politie en OM?</p> <p>a) Om welke zaken ging het (aantal zaken, omvang schade, delictscategorie, politieregio, antecedenten dader, criteria</p>

¹ Als we het in de betreffende tabel hebben over zaken dan gaat het steeds om de delictscategorieën in de pilot (interne diefstal, bedrijfsinbraken, heling, phishing, vervoerscriminaliteit, ladingdiefstal, interne fraude en oplichting).

	<p>operationeel wegingskader, opsporing door politie en vervolging door OM).</p> <p>b) Wat was daar de uitkomst van? Is de dader veroordeeld?</p> <p>c) Kan een indicatie worden gegeven van het aantal zaken dat (nog) niet is opgespoord of vervolgd?</p> <p>d) Wat waren (bij benadering) de opsporings- en vervolgingspercentages?</p> <p>e) Welke zaken (die betrekking hebben op het type in de pilot) werden niet vervolgd door politie en OM?</p> <p>f) Welke redenen geven politie en OM voor het niet opsporen of vervolgen van de zaken die de POB's aanleverden?</p>
Tijdens de pilot	
Aangiften	<p>3. Van welke zaken deden de POB's aangifte in het kader van de pilot?</p> <p>a) Beschrijf voor de vier politieregio's in de pilot de typen van zaken waarvoor aangifte werd gedaan, de achtergronden daarbij, schadeomvang?</p> <p>b) Hoe kwam de selectie van de zaken tot stand? Is bij de selectie van de zaken in de pilot het operationeel wegingskader gevolgd? Indien het operationeel wegingskader niet altijd is gevolgd, voor welke zaken was dat waarom is het wegingskader niet gevolgd?</p> <p>c) Zijn voor alle vier delictscategorieën vijf zaken in de pilot opgenomen zoals in het plan van aanpak was voorgenomen? Indien nee, waarom niet?</p> <p>4. Voor welke zaken werd in de pilotgebieden door de POB's ten tijde van de pilot, maar buiten het kader van de pilot aangifte bij de politie gedaan en waarom was dat? Geef per type het aantal zaken en de politieregio waarin aangifte is gedaan. Motiveer ook waarom de aangifte van de zaak buiten de pilot is gehouden.</p> <p>5. Van welke zaken (omvang, type, schadebedrag, criteria operationeel wegingskader) die zich afspeelden in de pilotgebieden, deden de POB's ten tijde van de pilot geen aangifte en waarom was dat?</p> <p>6. Wat was het aangiftepercentage (gedurende de looptijd van de pilot) van de zaken van de POB's?</p>
Opsporing en vervolging	<p>7. In welke mate zijn de aangiften door de POB's in het kader van de pilot ook opgepakt door politie en OM?</p> <p>a) Om hoeveel zaken ging het en wat waren de kenmerken van de zaken (regio, delictscategorie, omvang schade, antecedenten dader)</p> <p>b) Wat was daar de uitkomst van? Is de dader veroordeeld?</p> <p>c) Hoeveel zaken zijn (per type) niet opgespoord door politie en vervolgd door OM?</p> <p>d) Welke redenen geven politie en OM voor het niet opsporen of</p>

	<p>vervolgen van de zaken die in het kader van de pilot door de POB's zijn aangeleverd?</p> <p>e) Wat was het vervolgingspercentage van de zaken die deel uitmaken van de pilot?</p> <p>8. In welke mate zijn de aangiften van zaken die zich afspeelden in de pilotgebieden en die de POB's buiten de pilot om deden opgepakt door politie en OM?</p> <p>a) Wat was daar de uitkomst van? Is de dader veroordeeld?</p>
Proces	<p>9. Op welke wijze zijn de partijen die betrokken waren bij de pilot geïnformeerd over de pilot?</p> <p>10. In welke mate voldeed het operationeel wegingskader in de praktijk als selectiemechanisme voor de pilot?</p> <p>a) Bood het operationeel wegingskader voldoende aangrijpingspunten?</p> <p>b) Is dit wegingskader in de loop van de pilot aangepast?</p> <p>c) Indien het operationeel wegingskader niet volstond, op basis waarvan zijn de zaken in de pilot dan geselecteerd?</p> <p>11. Verliep de samenwerking tussen POB's, politie en OM volgens de afspraken die voor de pilot van toepassing waren? Indien nee, waarom niet?</p> <p>12. Verliep de informatiedeling tussen POB's, politie en OM volgens de afspraken? Indien nee, waarom niet?</p> <p>13. Waren er knelpunten bij de uitvoering van de pilot? Welke waren dat?</p>
Resultaten	<p>14. Hoe verhouden zich de aangifte- en vervolgingspercentages voor de zaken in de vier pilotregio's over 2011 zich met de percentages uit de pilot?</p> <p>15. Waren er (positieve/negatieve) nevenresultaten van de pilot?</p> <p>16. Concluderend, welke bijdrage kunnen POB's leveren aan de opsporing en vervolging van zaken in de pilotcategorieën?</p>

De 16 deelvragen vertonen onderling veel raakvlakken. We hebben de 16 deelvragen daarom geclusterd tot zes overkoepelende vragen. Onderstaande tabel toont de clustering van de 16 deelvragen naar de zes overkoepelende vragen en geeft aan in welk hoofdstuk we de betreffende vraag beantwoorden.

Tabel 2-2 relatie tussen zes overkoepelende vragen en 16 subvragen

	Onderzoeksvraag	Subvraag	Hoofdstuk
a	Wat was in 2011 het aangiftegedrag van POB's, het opsporingsgedrag van politie en het vervolgingsgedrag van OM bij zaken van interne diefstal, bedrijfsinbraken, heling, phishing, vervoerscriminaliteit, ladingdiefstal, interne fraude en oplichting die zijn aangeleverd door POB's?	1 en 2	3
b	Hoe was ten tijde van de pilot het aangiftegedrag van de POB's, het opsporingsgedrag van de politie en het vervolgingsgedrag van OM voor de bovengenoemde vormen van criminaliteit? Breng daarbij een onderscheid aan tussen de zaken die binnen en buiten de pilot vielen. Welke redenen geeft de politie om zaken niet op te pakken?	3, 4, 5, 6, 7a t/m c, 7e, 8 en 14	4
c	In hoeverre speelde de kwaliteit van het onderzoek van de POB's mee in dit aangifte-, opsporings- en vervolgingsgedrag? Zijn de onderzoeksmethoden en -resultaten voldoende verifieerbaar, mede met het oog op de rechtsbescherming van de verdachte(n)? Welke redenen geven politie en OM voor het niet opsporen of vervolgen van zaken die in het kader van de pilot worden aangeleverd?	7d	4
d	Hoe is de pilot uitgevoerd, met betrekking tot het informeren van de partijen die bij de pilot zijn betrokken, selectie van de zaken, samenwerking, informatiedeling en toezicht? Waren er knelpunten in de pilot? Wat was de rol van het operationeel wegingskader?	9, 10, 12 en 13	4
e	Welke resultaten had de uitvoering van de pilot? Is er sprake van neveneffecten?	15 en 16	5
f	Wat zijn de oorzaken voor het tegenvallend aantal pilotzaken?	11	4 en 5

In hoofdstuk 6 (conclusies) geven we antwoord op de zes overkoepelende vragen en de hoofdvraag.

2.2 Onderzoeksverantwoording

2.2.1 Onderzoeksmethoden

De probleemstelling van de evaluatie van de pilot heeft betrekking op zowel de situatie vóór de pilot (het jaar 2011) als de situatie tijdens de pilot (1 mei 2012 t/m 30 april 2013). De evaluatie bestaat daarom uit twee onderdelen: een zogenoemde referentiemeting (over 2011, de situatie voorafgaand aan de pilot) en een pilotmeting (over 2012/2013, de situatie tijdens de pilot).

In de referentiemeting hebben we de volgende onderzoeksmethoden ingezet:

- Enquête
- Interviews

Enquête

We hebben een enquête uitgezet bij de negen aan de pilot deelnemende POB's over alle zaken die ze in 2011 hebben onderzocht. Door zes POB's zijn deze enquêtes ingevuld geretourneerd. Eén POB heeft aangegeven dat de vraagstelling van enquête niet past bij de werkwijze van dit bureau. De enquête gaat er van uit dat onderzoek van een POB kan leiden tot aangifte, terwijl dit betrokken bureau pas onderzoek gaat doen nadat aangifte is gedaan. De keten onderzoek- aangifte-opsporing verloopt bij dit bureau dus anders. Zie box 5-1 in hoofdstuk 5 voor een nadere toelichting op de werkwijze van deze POB. Omdat dit atypische karakter van deze POB de resultaten van de enquête zou vertekenen is besloten dit bureau in de enquête buiten beschouwing te laten. Twee andere POB's zijn wel aangeschreven voor de enquête, maar hebben hier (na rappelleren) niet op gereageerd.

Doel van de enquête was de uitgangssituatie in kaart brengen (o.a. aantal zaken, type zaken en afhandeling zaken), waarbij een vergelijking kon worden gemaakt met de resultaten uit het onderzoek van Steenhuis (2011). De POB's zijn eerst aangeschreven door de Nederlandse Veiligheidsbranche en vervolgens telefonisch door APE gerappelleerd. De POB's dienden de enquête (zie bijlage III voor de vragenlijst) voor elke zaak – binnen de delictscategorieën in de pilot – te doorlopen die ze in 2011 hebben onderzocht. Twee van deze zes POB's hadden in 2011 meer dan 40 zaken in de pilotcategorieën onderzocht. Deze POB's gaven aan dat het invullen van de enquête daarom een te grote belasting voor hen zou zijn. Om deze belasting te beperken is besloten dat deze twee POB's de enquête konden invullen voor een aselechte steekproef van zaken, zie Tabel 2-3.

De zes geënquêteerde POB's hebben in 2011 gezamenlijk 272 zaken in de pilotcategorieën onderzocht.

Tabel 2-3 Respons referentiemeting POB

POB	Totaal aantal zaken in 2011	Aantal zaken enquête ingevuld (respons)	Steekproefomvang (%)
POB 1	138	32	23%
POB 2	99	39	39%
POB 3	17	17	100%
POB 4	13	13	100%
POB 5	3	3	100%
POB 6	2	2	100%
Totaal	272	106	39%

Tabel 2-3 toont dat we in totaal hebben we van gegevens hebben ontvangen van 106 zaken (39% van alle zaken).² Twee POB's hebben de enquête aangeleverd voor een aselechte steekproef van respectievelijk 39 en 32 onderzochte zaken binnen de pilotcategorieën³. De overige vier POB's hebben de enquête ingevuld voor alle zaken binnen de pilotcategorieën die ze in 2011 hebben onderzocht. Zie onderstaande tabel. Gegeven dit aantal kunnen we met een foutmarge⁴ van 7,4% op een betrouwbaarheidsniveau⁵ van 95% uitspraken doen over de door deze zes POB's in 2011 onderzochte zaken.

Interviews

We hebben interviews afgenomen met de betrokkenen bij de politie en het OM in elk van de vier pilotregio's, in totaal acht interviews (in elk van de vier regio's twee partijen). Daarnaast hebben we interviews afgenomen met zeven van de negen aan de pilot deelnemende POB's. Doel van de interviews was de uitgangssituatie in de pilotregio's duiden en de verwachtingen van de betrokkenen over de pilot in kaart brengen.

In de pilotmeting hebben we de volgende onderzoeksmethoden ingezet:

- Enquête
- Interviews
- Dossierstudie

² Dit is het ingevulde enquêtes aantal na opschoning van het bestand voor inconsistenties, dubbeltellingen en zaken die niet binnen de pilotcategorie vallen.

³ Deze POB's dienden de enquête in te vullen voor een steekproef van 40 zaken. Na opschoning van de data bleek dat respectievelijk 39 en 32 zaken waarvoor de enquête was ingevuld relevant waren voor het onderzoek.

⁴ De procentuele bandbreedte waarbinnen het antwoord op een vraag kan afwijken.

⁵ De kans dat de uitkomsten van de enquête gelijk zullen zijn als er –opnieuw- een steekproef van 106 zaken uit de totale zaakpopulatie zou worden getrokken.

- Data-analyse

Enquête

Doel van de tweede enquête was de situatie in de pilotregio's ten tijde van de pilot in kaart brengen (o.a. aantal zaken, type zaken en afhandeling van zaken). Voor de tweede enquête (pilotmeting) zijn uitsluitend de zes POB's benaderd die deel hebben genomen aan de referentiemeting. Net als in de referentiemeting zijn de POB's eerst aangeschreven door de Nederlandse Veiligheidsbranche en vervolgens telefonisch door APE gerappelleerd. De POB's dienden de enquête (zie bijlage III voor de vragenlijst) wederom voor elke zaak – binnen de delictscategorieën in de pilot - te doorlopen die ze in gedurende de pilotperiode in de vier pilotregio's hebben onderzocht. Tabel 2-4 toont de respons op de pilotmeting voor de zes POB's.

Tabel 2-4 Respons pilotmeting POB

POB	Totaal aantal zaken in pilotperiode en pilotregio's	Steekproefomvang (%)
POB 1	22	
POB 2	12	
POB 3	11	
POB 4	2	100%
POB 5	1	
POB 6	0	
Totaal	48	

Interviews

Ook gedurende de pilot hebben we gesproken met alle bij de pilot betrokken partijen. Doel van deze interviews was de resultaten van de pilot te duiden, inzicht te krijgen in het verloop van de pilot (met name procesmatige aspecten) en in kaart te brengen welke knel- en verbeterpunten de betrokken partijen zien. We hebben allereerst interviews afgenomen met vertegenwoordigers van de politie en het OM in elk van de vier pilotregio's, in totaal zeven interviews (in elk van de vier regio's politie en OM, met uitzondering van de regio Brabant Zuidoost waar de politie niet meer afzonderlijk is gesproken over de pilotmeting). Bij de politie hebben we tevens gesproken met twee zogenoemde dossiervormers. Dit zijn personen die verantwoordelijk zijn voor een onderzoeksdossier. Net als in de eerste interviewronde (referentieperiode) hebben we interviews afgenomen met zeven van de negen aan de pilot deelnemende POB's. Twee van de negen POB's zijn niet geïnterviewd doordat de bij deze POB betrokken contactpersoon niet (binnen de termijn van het onderzoek) bereikbaar was. Daarnaast hebben we een opdrachtgevend bedrijf gesproken waarvan er een zaak in de pilot is opgenomen.

Data-analyse

Om in kaart te brengen hoe het aantal pilotzaken zich verhoudt tot het landelijk aantal aangiften in de pilotgerelateerde categorieën is een analyse op politiedata uitgevoerd. We gebruikten hiervoor een microdatabestand met alle aangiften in de pilot gerelateerde delictscategorieën tussen 1 mei 2012 en 30 april 2013. Dit bestand is beschikbaar ten behoeve van onderhavige evaluatie beschikbaar gesteld door de Dienst Landelijke Informatieorganisatie van de Nederlandse politie.

2.2.2 Begeleidingsstructuur

Voor het onderzoek heeft het WODC een begeleidingscommissie ingesteld. De begeleidingscommissie zag toe op een (methodologisch) correcte uitvoering van het onderzoek en leverde commentaar op alle rapportages. Bijlage II bevat een overzicht van de leden van de begeleidingscommissie. Naast de begeleidingscommissie was APE vanaf september 2012, dat wil zeggen vier maanden na het begin van de pilot, aanwezig bij de periodieke bijeenkomsten van de landelijke werkgroep die de voortgang van de pilot bewaakte. De leden van de landelijke werkgroep hebben commentaar geleverd op het plan van aanpak van APE (september 2012) en op het concept-eindrapport (augustus 2013).

2.2.3 Feitelijke vs. beoogde onderzoeks aanpak

Paragraaf 2.2.1 beschrijft de feitelijke onderzoeks aanpak. Er is een verschil tussen deze aanpak en de aanpak die ons bij start van het onderzoek voor ogen stond. Onderstaand lichten we toe in welk opzicht de feitelijke aanpak verschilt van de beoogde aanpak.

Accentverschuiving focus onderzoek

Bij de aanvang van het onderzoek is door ons vastgesteld dat de evaluatie van de pilot een drieledige doelstelling heeft, te weten:

1. Toets van de resultaten van het rapport van Steenhuis
2. Beoordeling inhoudelijke resultaten van de pilot;
3. Beoordeling van de procesmatige aspecten van de pilot.

De laatste twee aspecten komen uitvoerig aan bod in deze evaluatie. Het eerste punt minder uitvoerig.

Steenhuis (2011) stelt in zijn rapport dat op 25% van de onderzoeken van POB's aangifte volgt en dat 10% daarvan resulteert in een politie-onderzoek. Een van de

beoogde onderdelen van deze evaluatie was om te komen tot een toets van de uitkomsten van het rapport van Steenhuis. Deze toets wilden we uitvoeren door de resultaten van de door ons afgenomen enquête onder de POB's te vergelijken met de uitkomsten van de enquête Steenhuis (2011) en verschillen te duiden. Een dergelijke toets bleek niet mogelijk was omdat bij nadere analyse bleek dat de onderliggende data bij het rapport van Steenhuis (2011) niet beschikbaar waren en uit het rapport evenmin duidelijk is geworden welke methodologie is gevolgd. Er is contact gezocht met Steenhuis, maar hij kon binnen de kaders van de evaluatie van de pilot niet worden geïnterviewd. Daardoor is het niet mogelijk te komen tot een bevredigende verklaring van de verschillen in uitkomst tussen het onderzoek van Steenhuis en deze evaluatie. Daaraan dient te worden toegevoegd dat de landelijke werkgroep bij de bespreking van het plan van aanpak van deze evaluatie een minder zwaar accent op de toets van Steenhuis verdedigbaar heeft geacht.

Het accent is daardoor vooral komen te liggen op de beoordeling van de inhoudelijke aspecten en procesmatige aspecten van de pilot. Gedurende de pilot heeft daarbij de vraag waarom de doelstelling van 20 zaken niet is behaald aan gewicht gewonnen. Laatstgenoemde is in overleg met de begeleidingscommissie en de landelijke werkgroep gebeurd.

Dossierstudie

Een onderdeel van deze evaluatie bestond uit een dossierstudie van alle dossiers die in de pilot zijn ingediend. Twee dossiers (regio Brabant Zuidoost en regio Amsterdam- Amstelland) zijn echter niet bestudeerd omdat deze niet tijdig aan ons konden worden verschaft. De achtergrond hiervan moet mede worden gezocht in de onduidelijkheid die lange tijd heeft geheerst over het aantal zaken dat feitelijk in het kader van de pilot door de POB's is aangeleverd.

Het schema in bijlage IV toont een summier overzicht van de bijgestelde onderzoeksplan.

3 Uitgangssituatie

3.1 Inleiding

Om een uitspraak te kunnen doen over de verandering in de samenwerking tussen POB's, de politie en het OM als gevolg van de pilot, brengen we eerst de situatie vóór de pilot in kaart, dat wil zeggen in 2011:

- In paragraaf 3.2 gaan we in op het aantal zaken en aangiften in de periode voorafgaand aan de pilot.
- In paragraaf 3.3 bespreken we de afhandeling van zaken in de periode voorafgaand aan de pilot.
- Paragrafen 3.4 t/m 3.6 gaat over de procesmatige aspecten. Paragraaf 3.4 beschrijft de situatie vóór de pilot. Vervolgens beschrijven we de start (paragraaf 3.5) en de verwachtingen van de pilot (paragraaf 3.6).

De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op een enquête onder de aan de pilot deelnemende POB's en interviews (8) met de betrokkenen bij de politie en het OM in elk van de vier pilotregio's.

3.2 Aantal zaken en aangiften

3.2.1 Aantal onderzochte zaken in 2011

Ruim 250 onderzochte zaken in 2011 door deelnemende POB's aan enquête, merendeel had betrekking op interne diefstal.

We hebben van zes van de negen⁶ aan de pilot deelnemende POB's informatie ontvangen over het aantal zaken dat ze in 2011 – binnen de pilot categorieën – hebben onderzocht. Hieruit blijkt dat deze zes POB's in het jaar 2011 in totaal 272 zaken (binnen de geselecteerde delictscategorieën) hebben onderzocht. In de

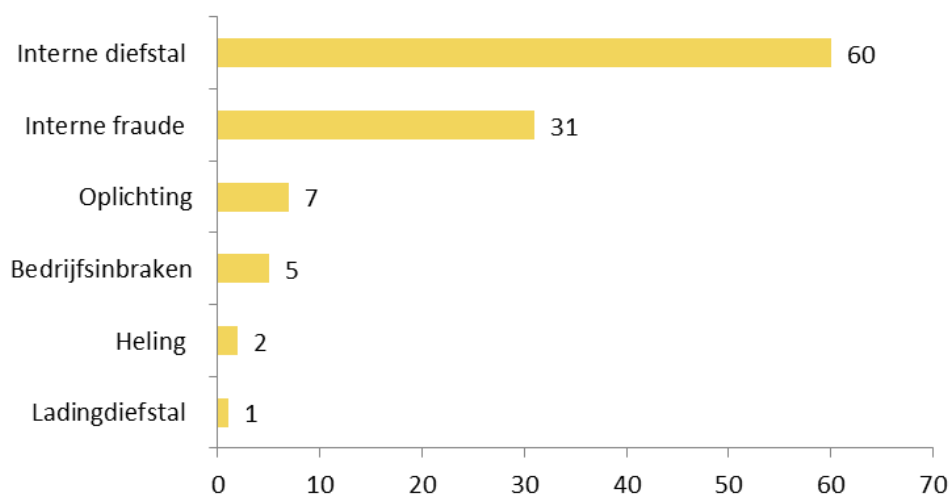
---

⁶ Een van de aan de pilot deelnemende POB's is buiten beschouwing gelaten in de enquête. Dit komt doordat deze op een andere manier werkt dan de doorsnee POB's. De andere twee POB's hebben de enquête niet ingevuld. Zie box 4-1 in hoofdstuk 4 voor een nadere toelichting op de werkwijze van deze POB.

enquête zijn de POB's gevraagd naar de kenmerken van deze zaken (o.a. type, regio, aangifte en afhandeling). De POB's dienden de enquête voor elke zaak afzonderlijk in te vullen. Vier van deze zes POB's hebben de enquête ingevuld voor *alle* zaken die ze in 2011 binnen de pilotcategorieën hebben onderzocht. De overige twee POB's hebben de enquête ingevuld voor een aselechte steekproef⁷ van respectievelijk 39 en 32 zaken die ze in 2011 binnen de delictscategorieën hebben onderzocht. Dit heeft bij de zes POB's die de enquête hebben ingevuld geresulteerd in een totaal van 106 zaken.⁸ De integrale vragenlijst van de enquête van de referentiemeting staat in bijlage III van dit rapport.

In 2011 heeft Steenhuis (2011) tevens POB's bevestigd over de afhandeling van fraudezaken. Waar relevant en mogelijk vergelijken we onze uitkomsten daarom met die van Steenhuis. Uit onze enquête blijkt dat het merendeel van de in 2011 onderzochte zaken betrekking had op interne diefstal (60 van de 106 zaken) en interne fraude (31 zaken) Zie Figuur 3-1. Het rapport van Steenhuis (2011) biedt geen inzicht in de achtergrond van de zaken, een vergelijking is daarom niet mogelijk.

Figuur 3-1 Door POB's in 2011 onderzochte zaken naar categorie (n=106)

Bron: APE enquête POB's referentiemeting pilot

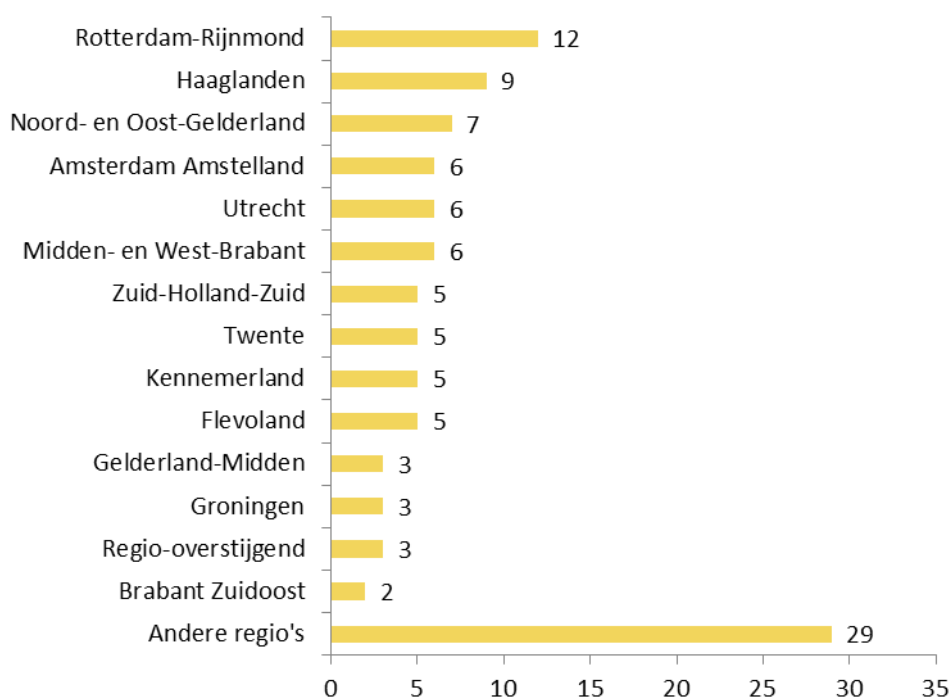
⁷ Deze POB's gaven aan dat het invullen van de enquête een te grote belasting voor hen zou zijn omdat ze in 2011 veel zaken hebben onderzocht. Er is daarom besloten dat deze POB's de enquête konden invullen voor een aselechte steekproef van zaken.

⁸ Statistisch kunnen met dit aantal binnen een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 7,4% uitspraken te doen over de - door deze zes POB's - in 2011 onderzochte zaken.

...bijna de helft van alle zaken speelde zich af in de Randstad.

Een groot deel van de zaken (50 van de 106) speelde zich af in de Randstad.

Figuur 3-2 Door POB's in 2011 onderzochte zaken naar politieregio (n=106)

Bron: APE enquête POB's referentiemeting pilot

Figuur 3-2 toont dat 16 van de onderzochte zaken zich afspeelde in een van de vier pilotregio's (Amsterdam Amstelland, Kennemerland, Groningen en Brabant Zuidoost). Een nadere analyse van de onderzochte zaken in deze pilotregio's leert dat in 2011 een kwart (vier) van deze zaken past binnen de voorwaarden van de pilot, i.c. de gekozen "delict/regio combinatie" (bijvoorbeeld phishing in Amsterdam of interne fraude en oplichting in Groningen). De resterende 12 van deze 16 zaken hebben geen "juiste delict/regio combinatie" (bijvoorbeeld phishing in Brabant Zuidoost).

Minder dan twintig 'potentiële pilotzaken' in referentieperiode.

Uit de enquête (gebaseerd op een representatieve steekproef van 106 zaken) blijkt dat minder dan 4% van de zaken de "juiste delict/regio" combinatie heeft. Als we dit percentage loslaten op het totaal van 272 zaken dat landelijk binnen deze delictscategorieën is aangeleverd dan kunnen we stellen dat tien zaken bij de zes deelnemende geënquêteerde POB's voldeden aan de juiste delict/regio combinatie. Tegen deze achtergrond is het dus niet vanzelfsprekend dat in de referentieperiode door de deelnemende POB's het aantal van twintig pilotzaken

eenvoudig kan worden behaald, nog los van de overige voorwaarden die de pilot stelt (bv. operationeel wegingskader, aangifte etc.).

Financiële schade in merendeel zaken beperkt tot 100.000 euro.

De schade bedroeg in bijna de helft van de onderzochte zaken (45 van de 106) maximaal € 10.000, in 19 zaken bedroeg de schade tussen de € 10.000 en € 100.000. Bij slechts zeven van de zaken bedroeg de schade meer dan € 100.000 en bij de resterende 35 zaken had het POB geen zicht op de omvang van de financiële schade.

Verdachten in meeste zaken bekend of makkelijk te achterhalen.

In het merendeel (58) van de onderzochte zaken was de verdachte in de zaak bekend of met relatief weinig inspanningen te achterhalen (23 van de 106 zaken). Zie Figuur 3-3.

Figuur 3-3 Verdachte bekend bij de in 2011 door POB's onderzochte zaken? (n=106)

Bron: APE enquête POB's referentiemeting pilot

3.2.2 Aangiften

De geënquêteerde POB's melden dat bijna een kwart (26 van de 106) van de in 2011 onderzochte zaken bij de politie is aangegeven. Voor 42 zaken is geen aangifte gedaan en voor 38 zaken weten de geënquêteerde POB's niet of er aangifte is gedaan, zie Tabel 3-1.

Tabel 3-1 Aangifte bij politie en reden om zaak niet aan te geven (n=106)

Is de zaak aangegeven bij de politie?	Aantal
Ja, de zaak is aangegeven bij de politie	26
Nee, de zaak is niet aangegeven bij de politie, want:	42
- De zaak is civielrechtelijk afgehandeld	21
- De opdrachtgever wilde niet	5
- Er was onvoldoende bewijs tegen de dader	9
- Onbekend / weet niet	7
- Anders namelijk	0
Onbekend, mijn POB heeft hier geen zicht op	38
Totaal	106

Bron: APE enquête POB's referentiemeting pilot

...aangiftepercentage sluit aan bij eerder onderzoek...

Het aangiftepercentage is vrijwel gelijk aan het aangiftepercentage (25%) dat de door Steenhuis (2011) is gemeld. Ook sluit dit percentage aan bij eerder onderzoek door het CBS, Raad voor de Rechtspraak en het WODC (2012) waaruit blijkt dat bedrijven 26% van de delicten aangeven bij de politie.

Motieven om zaken niet aan te geven.

Uit Tabel 3-1 blijkt dat civielrechtelijke afhandeling en onvoldoende bewijs tegen de dader voor (opdrachtgevers van) POB's de voornaamste redenen zijn waarom een zaak – niet – bij de politie is aangegeven. Minder genoemd wordt bijvoorbeeld het motief dat de opdrachtgever volgens de geïnterviewde POB's geen aangifte wilde doen, omdat opdrachtgevers hiermee imagoschade willen voorkomen. Daarnaast speelt de verwachting dat de politie de zaken niet zal oppakken een rol bij de afweging om aangifte te doen.

3.3 Afhandeling zaken

Politie pakt 11 van de 26 aangeleverde zaken op...

Uit Tabel 3-1 bleek dat de geënquêteerde POB's 26 zaken bij de politie hebben ingediend. De POB's geven aan dat de politie 11 van deze 26 zaken heeft opgepakt. Dit cijfer komt overeen met ruim 42% van het aantal aangegeven zaken. Daarbij blijkt dat de POB's voor een substantieel aantal zaken (12 van de 26) niet weten of de politie de zaak heeft opgepakt (zie Tabel 3-2).

Tabel 3-2 Afhandeling van aangegeven zaken door politie (n=26)

Heeft de politie de zaak opgepakt?	Aantal
Ja, de politie heeft de zaak opgepakt	11
Nee, de politie heeft de zaak niet opgepakt	3
Onbekend / weet niet	12
Totaal	26

Bron: APE enquête POB's referentiemeting pilot

Afhandelingspercentage hoger dan in eerder onderzoek.

Het in onze enquête gerapporteerde afhandelingspercentage (42%, hier dus gedefinieerd als het aandeel aangegeven zaken dat de politie oppakt) ligt hoger dan de resultaten uit het onderzoek van Steenhuis (2011). In dat onderzoek wordt geconcludeerd dat slechts 10% van de zaken waarover aangifte is gedaan, wordt opgepakt door de politie.

3.3.1 Niet afgehandelde zaken

Politie geeft aan zaken niet op te pakken vanwege lage prioriteit...

Geen van de geënquêteerde POB's kon beantwoorden waarom de politie de betreffende drie zaken (zie Tabel 3-2) niet heeft kunnen oppakken. Wel komt uit de interviews met zowel de POB's als met politie en het OM naar voren, dat beperkte capaciteit de politie ertoe dwingt een prioritering te maken in het type zaken dat wordt aangeleverd. Het soort zaken in de pilot heeft daarbij minder prioriteit dan bijvoorbeeld geweldsmisdrijven.

... kwaliteit/volledigheid dossiers van POB's...

Uit interviews met de betrokkenen bij de politie volgt dat ook de kwaliteit of volledigheid van een dossier vanuit de particuliere sector een reden kan zijn voor de politie om een zaak niet verder op te pakken. Hier bevindt zich een zeker spanningsveld: enerzijds lijkt de politie kant- en klare dossiers te verwachten (ook gezien de beperkte capaciteit), anderzijds kan de politie de POB's geen aanwijzingen geven omdat er dan sprake is van een onderzoek dat onder de verantwoording van de politie en OM wordt uitgevoerd. Dit kan daardoor mogelijk als onrechtmatig verkregen bewijs worden bestempeld.

...en afbreukrisico.

De derde reden die uit de interviews naar voren komt om een zaak niet op te pakken is het afbreukrisico. Politie en OM maken steeds een afweging op basis van het verwachte resultaat. Indien de kans te klein is dat de dader daadwerkelijk strafrechtelijk kan worden vervolgd, wordt de zaak niet verder opgepakt.

3.3.2 Wel door politie opgepakte zaken

Ervaringen wisselen per POB ...

Over de samenwerking binnen zaken waar de politie wél vervolg aan geeft, hebben de POB's een wisselende mening. Duidelijk is dat dit ook van de relationele sfeer afhangt, het korps of de persoon waar mee wordt samengewerkt en de bereidheid om samen te werken. Vier POB's waren al voor de aanvang van de pilot positief over de samenwerking met politie en OM. Eén bureau heeft wisselende ervaringen en twee bureaus zijn negatiever gestemd over de samenwerking. Eén van de zeven voornoemde bureaus werkte al voor de pilot dagelijks samen met politie en OM. In dit geval wordt relatief intensief samengewerkt en informatie uitgewisseld. De belangrijkste reden hiervoor is de expertise van het POB, waardoor het POB van grote (informatie)waarde is voor de politie.

...POB's vinden dat informatie-uitwisseling kan worden verbeterd.

Bijna alle geïnterviewde POB's vinden dat de informatie-uitwisseling en samenwerking binnen zaken kan worden verbeterd. Politie en POB's halen vanuit hun verschillende belangen niet altijd het maximale rendement uit de samenwerking. Sommige bureaus zijn wel betrokken bij het uitwisselen van expertise binnen landelijke platforms of expertmeetings met politie en OM. Ten slotte blijkt dat de POB's voor 6 van de 11 opgepakte zaken geen zicht hebben op de afhandeling door het OM, zie

Tabel 3-3. De ervaring van POB's is dan ook dat politie en OM over het algemeen geen terugkoppeling geven van de zaken. Als er wel wordt teruggekoppeld, dan wordt dit meestal rechtstreeks naar de opdrachtgever gedaan.

Tabel 3-3 Afhandeling van aangegeven zaken door het OM (n=11)

Heeft de politie de zaak opgepakt?	Aantal
Ja, het OM heeft de zaak opgepakt/verdachte gedagvaard	5
Onbekend / weet niet	6
Totaal	11

Bron: APE enquête POB's referentiemeting pilot

3.4 Vergelijking met uitkomsten onderzoek Steenhuis

Uit onze enquête blijkt dat POB's 25% (26 van de 106 zaken) aangeven bij de politie. Dit percentage is gelijk aan het percentage uit het rapport van Steenhuis (2011).

De motieven om voor opdrachtgevers om zaken niet aan te geven stroken deels met de bevindingen uit het rapport van Steenhuis (2011). Steenhuis (2011)

constateert dat het aangiftepercentage “niet erg hoog is” doordat opdrachtgevers geen belang hebben bij publieke opsporing en doordat aangifte nauwelijks zou leiden tot politieonderzoek. Uit ons onderzoek volgt echter dat civielrechtelijke afhandeling en onvoldoende bewijs tegen de dader de voornaamste redenen zijn om een zaak niet aan te geven. Het motief dat de opdrachtgever geen aangifte wilde doen vanwege “het ontbreken van belang” hierbij wordt niet genoemd door de door ons geïnterviewde POB’s. Wel laat ons onderzoek zien dat opdrachtgevers geen aangifte doen vanwege imagoschade, dit kan worden geïnterpreteerd als het maatschappelijk belang dat niet opweegt tegen het bedrijfsbelang. Ook noemen de door ons geïnterviewde POB’s aan zaken soms niet aan te geven vanwege de verwachting dat de politie deze niet zal oppakken.

De geënquêteerde POB’s melden dat de politie 42% (11 van de 26) van de zaken oppakt. Steenhuis (2011) komt tot de conclusie dat de politie slechts 10% van de aangegeven zaken oppakt. Zoals eerder opgemerkt (paragraaf 2.2.3) biedt het rapport van Steenhuis geen aanvullend inzicht in de onderbouwing van het afhandelingspercentage, waardoor het niet duidelijk is waardoor dit verschil wordt veroorzaakt. Een nadere toets op deze uitkomst uit het rapport van Steenhuis (2011) is dan ook niet mogelijk.

3.5 Samenwerking per regio vóór de pilot

Samenwerking verschilt per regio

In de regio Amsterdam (phishing) was er voor aanvang van de pilot nauwelijks samenwerking tussen POB’s en de politie en OM op het terrein van phishing. In Brabant Zuidoost, waar men zich binnen de pilot richt op ladingdiefstalzaken, bestond daarentegen al wél samenwerking met POB’s op dit terrein. In Kennemerland (interne diefstal, bedrijfsinbraken en heling) was sprake van samenwerking op ad hoc basis, in Groningen (interne fraude en oplichting) heerst hetzelfde beeld.

Uit de interviews met de politie en OM komt naar voren dat het al dan niet bestaan van samenwerking voor de pilot, grotendeels afhangt van de prioriteit die de politie geeft aan het type zaken dat door de POB’s werd ingebracht. Dat er al samenwerking in Brabant Zuidoost was, komt doordat de ladingdiefstalzaken in deze regio behandeld worden door het Projectteam Ladingdiefstallen van de Bovenregionale Recherche Zuid-Nederland (BRZN). Een groot aantal ladingdiefstallen wordt gepleegd in deze zuidelijke provincies van Nederland (OM, 2012). Er is een aantal gelabelde fte toegewezen aan dit team, waardoor er niet hoeft te worden geconcurrereerd met andere zaaktypen. Daar waar de politie voor andere criminaliteitsvormen steeds de afweging moet maken waar de prioriteit ligt, hoeft dat bij ladingdiefstal niet.

In Groningen wordt door de politie erkend dat interne fraude en oplichtingszaken geen hoge prioriteit kende. Door de beperkte capaciteit moeten prioriteiten worden gesteld en gaan andere zaken, zoals geweldsdelicten, vaker voor. Daarbij wijst de politie op het relatief laag aangiftepercentage, doordat interne fraude en oplichting vaak intern door de opdrachtgever worden opgelost.

De politie Kennemerland meldt dat de samenwerking met de POB's al voor de pilot redelijk goed verliep, al vond dit voornamelijk ad hoc plaats. Wel stelt de politie dat de verwachtingen en belangen ten aanzien van de pilot uiteen kunnen lopen. De politie wil zo veel en goed mogelijk bewijs verzamelen voor het strafrechtelijke vervolging. Een POB wil vaak zo snel mogelijk een situatie stoppen in opdracht van de opdrachtgever, om de schade te beperken.

Politie is redelijk tevreden over aangeleverde POB rapporten.

Vanuit de politie en OM wordt in de pilotregio's de samenwerking voor de pilot (als die er was) beschreven als redelijk tot goed. De respondenten zijn over het algemeen redelijk tevreden over de kwaliteit van de dossiers, maar toch wordt in alle regio's aangegeven dat er ruimte is voor verbetering.

Om over te kunnen gaan tot een strafrechtelijke vervolging is het van belang dat de door POB's aangeleverde dossiers (onderzoeksrapporten) voldoen aan de door de wet gestelde eisen. Kwaliteit van informatie speelt daarom een belangrijke rol voor de politie en het OM. Ook geven respondenten vanuit politie en OM aan dat er vaak nog stappen moeten worden ondernomen om tot een volledig dossier te komen. Dit kan onder andere worden verklaard doordat POB's niet over de bevoegdheden in de opsporing beschikken die politie en OM wel hebben (bijvoorbeeld tappen en justitiële informatie opvragen). Daarnaast kan dit worden verklaard door verschillende belangen van POB's ten opzichte van politie en OM en (het gebrek aan) focus op strafrechtelijke aspecten in de dossiers van POB's.

Gedeeld belang, soms spanning door accentverschillen.

De geïnterviewde betrokkenen beamen dat POB's en de politie tot op zekere hoogte een gedeeld belang hebben. Beide willen de dader opsporen.: de POB's op verzoek van de opdrachtgever en de politie vanuit algemeen belang. Desondanks wordt in drie van de vier regio's door de betrokkenen bij politie en OM een zeker spanningsveld geconstateerd tussen de POB's en de politie en het OM. Dit komt door een accentverschil in belang. Daar waar de POB's zich in eerste instantie richten op het beperken van de schade bijvoorbeeld het terughalen van de lading, gaat het belang van de politie en OM vooral uit naar een strafrechtelijke vervolging.

3.6 Verwachtingen voor aanvang van de pilot

POB's hebben positieve verwachtingen over de pilot.

Bijna alle geïnterviewde POB's zijn positief over de pilot en steunen het streven naar een verbetering van de samenwerking. Het algemene beeld is dat door de pilot in de toekomst beter op elkaar kan worden ingespeeld en tegenwerking wordt voorkomen. Een POB verwacht als bijvangst meer aandacht voor het type zaken in de pilot bij de politie en OM.

Politie verwacht kwaliteitsverbetering van dossiers, maar geen 'kant en klare dossiers', politie zal niet actief op zoek gaan naar zaken.

De politie verwacht een verbetering van de kwaliteit van dossiers die door de POB's worden aangeleverd. Door overleg en evaluaties van zaken, zullen naar hun verwachting de dossiers die door POB's worden aangeleverd beter aansluiten op de kwaliteitseisen en wensen van de politie en OM. Hierdoor kan eerder worden overgegaan tot strafrechtelijke vervolging. De politie verwacht dat het niet mogelijk is voor de onderzoeksbureaus om 'kant en klare' dossiers aan te leveren, aangezien de POB's niet over alle onderzoeksmogelijkheden van politie en OM beschikken en de bijbehorende bevoegdheden hebben. De geïnterviewde politieregio's verwachten dan ook dat de politie bij iedere zaak nog een aantal stappen zal moeten ondernemen om tot vervolging over te kunnen gaan.

De politie blijkt daarnaast redelijk afwachtend ten aanzien van het aantal cases. Gezien het hoge aantal te verwachten zaken (mede door het onderzoek van Steenhuis) is de politie bij aanvang terughoudend om actief op zoek te gaan naar zaken. Een betrokkene bij het OM verwacht dat de pilot zich zal richten op het zoeken en verkennen van de grenzen in de samenwerking.

Pilot is geen structurele oplossing voor lage afhandelingspercentage.

De verwachtingen ten aanzien van het afhandelingspercentage zijn verschillend. Enerzijds wordt door betrokkenen bij het OM gesteld dat de pilot er voor zorgt dat de gekozen delictscategorieën 'een streepje voor' hebben bij de afhandeling. Anderzijds wordt ook gewaarschuwd voor te hoge verwachtingen en wordt gesteld dat de pilot geen structurele bijdrage kan leveren aan een verhoging van het afhandelingspercentage aangezien de pilot niet voorziet in extra capaciteit bij politie en OM.

3.7 Aftrap van de pilot

Delictscategorieën zijn afgestemd in werkgroep.

Bij de aftrap van de pilot heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie een brochure uitgebracht waarin het plan van aanpak van de pilot is toegelicht. Dit

plan van aanpak is opgesteld in de landelijke werkgroep. Tijdens een landelijke kick-off hebben de POB's de volledige uitleg en werking van de pilot te horen gekregen. Bij de start van de pilot zijn tevens contactpersonen aangewezen en zijn binnen de regio's procesafspraken gemaakt, zowel intern als tussen politie en OM. In Kennemerland heeft op initiatief van de politie ook overleg plaatsgevonden met de POB's in die regio. Over het algemeen lijkt de toewijzing van delictscategorieën de regio's een logische keuze te zijn volgens de respondenten. Doordat het type zaken relatief veel voorkomt in die regio's. Bijvoorbeeld phishing in de regio Amsterdam waar veel banken (zuid-as) zijn gevestigd.

Budgettair neutraal

De pilot wordt budgetneutraal uitgevoerd. Er wordt dus geen extra capaciteit bij politie en OM vrijgemaakt. Desondanks staan alle partijen achter de pilot en wordt door de respondenten welwillend gekeken naar de zaken die door POB's worden aangemeld.

4 Resultaten pilot

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk bespreken we de situatie gedurende de pilotmeting.

- In paragraaf 4.2 bespreken we het aantal zaken dat de betrokken POB's in de pilotperiode hebben onderzocht en bij de politie hebben aangegeven. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de zogenoemde pilotmeting. Dit is de tweede enquête onder POB's waarin alleen de zaken zijn betrokken die in een van de vier pilotregio's plaatsvinden.
- Paragraaf 4.3 gaat in op de afhandeling van de door de POB's aangegeven zaken. Ook deze bevindingen zijn gebaseerd op de pilotmeting. Daarnaast zijn er interviews afgenomen met de politie, het OM en zeven (van de negen) deelnemende POB's in de pilotregio's.
- In paragraaf 4.4 staan de pilotzaken centraal. We gaan hier in op het aantal door de POB's ingediende en door de politie opgepakte pilotzaken, waarbij nadrukkelijk aan de orde komt waarom de doelstelling van 20 pilotzaken niet is behaald. Dit is gebaseerd op interviews met de voornoemde betrokkenen. Daarnaast geven we een (korte) inhoudelijke beschrijving van de ingediende pilotzaken. Deze inhoudelijke beschrijving doen we op basis van een dossierstudie.

4.2 Aantal zaken en aangiften

4.2.1 Aantal onderzochte zaken

48 door POB's onderzochte zaken in pilotregio's gedurende pilotperiode, 15 zaken met juiste pilot/delict combinatie.

We hebben van zes van de negen⁹ aan de pilot deelnemende POB's informatie ontvangen over het aantal zaken dat ze in de pilotperiode (1 mei 2012 t/m 30 april 2013) – binnen de pilotcategorieën en regio's - hebben onderzocht. Dit zijn dezelfde zes POB's die de eerste enquête hebben ingevuld (zie paragraaf 3.2). Hieruit blijkt dat deze zes gedurende de pilotperiode in totaal 48 zaken hebben

---

⁹ Een van de aan de pilot deelnemende POB's is buiten beschouwing gelaten in de enquête. Dit komt doordat deze op een andere manier werkt dan de doorsnee POB's. Zie box 4-1 in hoofdstuk 4 voor een nadere toelichting op de werkwijze van deze POB.

onderzocht in de gekozen delictscategorieën. We hebben deze POB's vervolgens bevraagd over de kenmerken van deze zaken (o.a. type, regio, aangifte en afhandeling). De integrale vragenlijst van de enquête staat in bijlage III van dit rapport.

- Uit de enquête blijkt dat een groot deel van de door POB's onderzochte zaken (binnen de pilotcategorieën, in de pilotregio's en gedurende de pilotperiode¹⁰) betrekking had op interne diefstal (21 van de 48) en interne fraude (14 van de 48). Een handvol zaken had betrekking op phishing (5 van de 48), zie Tabel 4-1.
- Het grootste gedeelte van deze 48 zaken speelde zich af in de politieregio Amsterdam (28) en een kwart (12) in Brabant Zuidoost. Slechts enkele zaken waren afkomstig uit Kennemerland (5) en Groningen (3), zie Tabel 4-1.

Voor slechts 15 van deze 48 zaken sloot de delictscategorie aan op de gekozen delictscategorie in de pilotregio (bijvoorbeeld phishing in Amsterdam of interne fraude in Groningen). Deze zaken staan in Tabel 4-1 geel gemarkeerd. In het vervolg van het hoofdstuk beperken we ons tot deze 15 zaken (dit zijn dus de zaken waarbij de delictscategorie aansluit bij de "juiste" pilotregio), tenzij anders vermeld.

Tabel 4-1 Door POB's onderzochte zaken naar delictscategorie en pilotregio

	Adam.	Brab ZO.	Gron.	Kenml.	Totaal
Bedrijfsinbraken	1	0	0	0	1
Interne diefstal	13	5	0	3	22
Interne fraude	9	2	1	2	14
Ladingsdiefstal	0	2	0	0	1
Oplichting	0	1	2	0	3
Phishing	5	0	0	0	5
Vervoerscriminaliteit	0	2	0	0	2
Heling	0	0	0	0	0
Totaal	28	12	3	5	48

Bron: APE enquête POB's pilotmeting

Vergelijking uitkomsten met referentiemeting niet goed mogelijk

Uit de referentiemeting (de eerste enquête onder de POB's die betrekking had op de periode vóór de pilot) blijkt dat dezelfde zes geënquêteerde POB's in 2011, 16

¹⁰ Alle in dit besproken hoofdstuk enquêteresultaten hebben betrekking op het aantal door POB's onderzochte zaken (1) binnen de delictscategorieën van de pilot, (2) in de pilotperiode en (3) gedurende de doorlooptijd van de pilot. Ook als dit er niet expliciet bij staat vermeld.

zaken hebben onderzocht die zich afspeelden in één van de vier pilotregio's waarvan slechts vier met de "juiste delict/regio combinatie". Deze aantallen zijn echter (deels) gebaseerd op een landelijke steekproef van alle zaken onder de POB's. Hierdoor zijn de resultaten van de pilotmeting (alle 48 van de door de zes geënquêteerde POB's onderzochte zaken) moeilijk te vergelijken met de uitkomsten van de referentiemeting (een landelijke steekproef van 16 van de door dezelfde zes geënquêteerde POB's onderzochte zaken). De referentiemeting heeft immers betrekking op een steekproef van alle zaken in Nederland (waarbij niet duidelijk is in hoeverre zaken in de vier pilotregio's onder- of oververtegenwoordigd zijn in de steekproef) en de pilotmeting heeft betrekking op het integraal beeld van alle zaken in de vier pilotregio's.

4.2.2 Aangiften

Geënquêteerde POB's hebben 11 zaken aangegeven in pilotregio's...

Tabel 4-2 toont dat de zes geënquêteerde POB's in de pilotperiode 11 van de 15 zaken (met de juiste delict/regio combinatie) bij de politie hebben aangegeven.

Tabel 4-2 Aangifte bij politie en reden om zaak niet aan te geven (n=14)

Is de zaak aangegeven bij de politie?	Aantal
Ja, de zaak is aangegeven bij de politie	11
Nee, de zaak is niet aangegeven bij de politie	3
Onbekend, mijn POB heeft hier geen zicht op	1
Totaal	15

Bron: APE enquête POB's pilotmeting

Uit Tabel 4-2 blijkt dat drie van de 15 zaken die de zes POB's hebben onderzocht niet bij de politie zijn aangegeven. De geïnterviewde POB's stellen dat het initiatief om een zaak bij de politie aan te geven bij de opdrachtgever ligt. Volgens de geïnterviewde POB's zijn er globaal drie redenen waarom een opdrachtgever besluit een zaak niet bij de politie aan te geven:

- Voorkeur voor het civielrechtelijke traject: een strafrechtelijk traject duurt relatief lang terwijl opdrachtgevers vaak snel willen worden gecompenseerd;
- Risico op imagoschade: een politiezaak kan leiden tot negatieve publiciteit voor de opdrachtgever;
- Er is al overeenstemming bereikt met de dader (deze wordt bijvoorbeeld ontslagen of dient een schadevergoeding te betalen).

4.3 Afhandeling zaken

Volgens POB's heeft de politie 8 van de 11 aangegeven zaken afgehandeld.

Uit Tabel 4-3 bleek dat de geënquêteerde POB's 11 zaken bij de politie hebben ingediend. Zij geven aan dat de politie 8 van deze 11 zaken heeft opgepakt. Dit

afhandelingspercentage (72%) is hoger dan het afhandelingspercentage in de referentiemeting (42%) en fors hoger dan het afhandelingspercentage uit het onderzoek van Steenhuis (10%). Net als in de referentiemeting blijkt dat de POB's van een deel van de zaken (2 van de 11) geen terugkoppeling van de politie ontvangen. Zie Tabel 4-3. Het beperkte zicht van de POB's op de afhandeling van de zaken komt ook in de interviews met de POB's naar voren: "Na aangifte bij de politie is het POB doorgaans buiten beeld", stelt een POB. Hetzelfde POB merkt op dat ze dit zicht wel graag zouden willen hebben, maar dat ze hier vanwege beperkte tijd en middelen niet aan toekomen.

Tabel 4-3 Afhandeling van aangegeven zaken door politie (n=11)

Heeft de politie de zaak opgepakt?	Aantal
Ja, de politie heeft de zaak opgepakt	5
Ja, de politie heeft de zaak opgepakt en de verdachte(n) opgespoord	3
Nee, de politie heeft de zaak niet opgepakt	1
Onbekend / weet niet	2
Totaal	11

Bron: APE enquête POB's pilotmeting pilot

De voornoemde resultaten hadden steeds betrekking op de 15 zaken waarbij de delictscategorie aansloot op de pilotregio. Voor de resterende 33 (van de 48) onderzochte zaken sloot de delictscategorie niet aan op de gekozen categorie in de pilotregio (bijvoorbeeld interne fraude in Amsterdam). Deze zaken vielen daarom buiten de pilot. Een deel (7) van deze 33 zaken zijn bij de politie aangegeven. Van deze 7 zaken heeft de politie er 3 opgepakt.

4.4 Ingediende en opgepakte pilotzaken

4.4.1 Oorzaken tegenvallend aantal pilotzaken

Doelstelling van 20 pilotzaken niet behaald.

In alle regio's liepen de betrokken partijen tegen het probleem aan om voldoende pilotzaken aan te leveren. Dit resultaat strookt niet met de verwachtingen die de betrokkenen hadden voor aanvang van de pilot. Bij de start waren zij namelijk in de veronderstelling, dat binnen de gekozen delictscategorieën en pilotregio's de doelstelling van twintig zaken zeker haalbaar zou zijn. Van de kant van de politie bestond veeleer de zorg dat het aantal zaken te omvangrijk zou zijn binnen de bestaande capaciteit. Er zijn volgens politie en OM in de pilotperiode 11 zaken aangeleverd met als doel te worden opgenomen in de pilot. Acht van deze zaken zijn door de politie opgepakt. Hiermee is de doelstelling van 20 zaken bij lange na niet gehaald, zie Tabel 4-4.

Tabel 4-4 Aantal aangegeven en opgepakte pilotzaken¹¹

Pilotregio	Aantal ingediende dossiers in pilot (Interviews politie)	Aantal opgepakt dossiers in pilot (Interviews politie)
Amsterdam	4	2
Brabant Zuidoost	2	2
Kennemerland	1	1
Groningen	4	3
Totaal	11	8

Bron: pilotmeting onder POB's, interviews politie en OM, dossierstudie

Regelmatig onduidelijkheid over aantal zaken gedurende pilot.

Gedurende de pilot was er tussen de betrokken partijen (politie en POB's onder de vlag van de NV) regelmatig onduidelijkheid over het aantal "pilotzaken". De oorzaken hiervoor waren:

- Er was (met name in de eerste maanden van de pilot) tussen de diverse betrokkenen geen consensus over de definitie van het begrip "pilotzaak": wanneer telt een zaak nu mee voor de doelstelling van 20 zaken?". Is er al sprake van een zaak als deze in de pilot was ingediend door een POB (zienswijze POB's) of is er pas sprake van een pilotzaak als deze daadwerkelijk in de pilot is opgepakt (zienswijze politie en OM). In dit rapport laten we de resultaten zien voor beide definities (1) ingediende pilotzaken en (2) daadwerkelijk door de politie opgepakte pilotzaken.
- Er was geen centraal punt binnen de politie waar het aantal ingediende en aangegeven zaken werd bijgehouden. Ook ontbrak een (periodiek) regionaal overleg waarin bijgehouden hoeveel zaken zijn ingediend en opgepakt.
- De bij de pilot betrokken partijen pas in een laat stadium (december 2012) het vermoeden dat de doelstelling van 20 pilotzaken moeilijk haalbaar zou zijn. De in de landelijke werkgroep genoemde perspectieven op relevante cases bleken echter nog te rooskleurig. Box 4-1 beschrijft de communicatie over het aantal cases in de landelijke werkgroep en de conclusies die hieraan zijn verbonden.

¹¹ Een zaak kan bestaan uit meerdere aangiften.

Box 4-1 Melding cases in landelijke werkgroep

Na de start van de pilot komt de landelijke werkgroep op 12 juni 2012 weer bij elkaar. In die bijeenkomst wordt de afspraak gemaakt periodiek een voortrollend overzicht te presenteren van het aantal zaken dat in de verschillende regio's voor de pilot is aangemeld. De regio's Brabant Zuidoost en Amsterdam Amstelland meldden elk de eerste casus aan.

In de volgende vergadering van de landelijke werkgroep in september 2012 meldt Brabant Zuidoost een tweede zaak aan. In Amsterdam Amstelland zijn inmiddels vier zaken aangebracht door de bureaus waarvan er twee zijn opgepakt door de politie.

In de werkgroep vergadering van december 2012 meldt Brabant Zuidoost dat een vierde zaak op de rol staat en dat er aan het eind van de pilot voldoende zaken moeten kunnen zijn opgepakt. Kennemerland heeft perspectief op twee extra zaken bovenop de ene zaak die reeds is aangemeld. Van de kant van Groningen wordt als tussenstand vier zaken genoemd. Daarbij wordt van de kant van Groningen aangegeven dat het werkingsgebied van de pilot is uitgebreid met Friesland en Drenthe teneinde het beoogde aantal zaken te realiseren. De totale inventarisatie van het aantal opgepakte, aangemelde en in het vooruitzicht gestelde zaken resulteert in 13. Gezamenlijk wordt geconcludeerd dat de ontwikkeling lijkt te stagneren en dat de doelstelling van 20 zaken moeilijk haalbaar lijkt. Het besluit wordt dan ook genomen om de pilotperiode met één maand te verlengen (t/m april 2013 i.p.v. t/m maart 2013).

In de vergadering van februari 2013 wordt in de werkgroep geconstateerd dat het beeld niet noemenswaardig is veranderd. Voorstellen om de pilot te verlengen tot het einde van het jaar worden niet overgenomen omdat er weinig perspectief is dat de doelstelling in dat geval wel wordt gehaald.

Bij de werkgroep in augustus 2013 bestaan bij de politie en POB's op onderdelen verschillende inzichten over het aantal pilotzaken, maar betrokken partijen zijn het met elkaar eens dat het streefcijfer van 20 niet is gehaald en dat ook de in februari 2013 gemelde aantallen niet zijn bereikt.

Oorzaken lage aantal ingediende zaken

Hoofdoorzaak voor het tegenvallend aantal opgenomen pilotzaken is het lage aantal aangeleverde pilotzaken. De bij de pilot betrokken partijen (POB's, politie en OM) noemen hier de volgende redenen voor:

- De regio/delict/POB combinatie is te stringent: meerdere betrokkenen POB's stellen dat het aantal zaken tegenvalt doordat de combinatie van delictscategorieën en pilotregio's – bij nader inzien- niet optimaal blijkt te zijn. Deze POB's geven aan dat ze voldoende zaken hebben, maar dat een zaak die behoort tot een van de delictscategorieën zich niet altijd in de (voor de pilot) relevante regio afspeelt. Ook de politie stelt dat de voorwaarden op het gebied van regio in combinatie met een delictscategorie er mede toe heeft geleid dat er onvoldoende zaken zijn aangeleverd. Zo stelt de politie Groningen dat zich in het pilotjaar relatief weinig zaken in de voor de regio geselecteerde delictscategorie hebben afgespeeld.

- De opdrachtgever wil geen aangifte doen, vanwege imagoschade of civielrechtelijke afhandeling van de zaak.
- “Verkeerde” delictscategorieën: een POB merkt op dat een substantieel deel van hun werkzaamheden bestaat uit type zaken die niet binnen een van de delictscategorieën in de pilot vallen (bijv. faillissementsfraude).

Voorname bevindingen schetsen een algemeen beeld van de oorzaken van het tegenvallend aantal zaken. Een meer specifiek beeld in de vier pilotregio's bespreken we in paragraaf 4.5.2 t/m 4.5.5. De structuur van elke paragraaf is als volgt:

- Ingediende zaken.
- Opgepakte zaken.

Op basis van dossierstudie bespreken we voor elk van deze zaken in ieder geval:

- De zakenmerken;
- De reden om de zaak in de pilot op te nemen;
- De afhandeling van de zaak.

In enkele gevallen waren de door ons geïnterviewde personen bij de politie en OM betrokken bij de in de pilot opgepakte zaken. Respectievelijk als zogenoemde dossiervormer¹² bij de politie of behandelend zaakofficier bij het OM. Bij deze zaken beschrijven we daarom ook het oordeel van de betrokkenen over de samenwerking in de zaak en input van het POB (in het bijzonder de rapportage).

4.4.2 Samenwerking in opgepakte pilotzaken

De samenwerking gedurende de pilotfase tussen de POB's en de politie wordt door beide partijen over het algemeen als goed ervaren. Al is er in de praktijk geen sprake van samenwerking, maar eerder van afstemming. De politie mag de POB's immers niet sturen in hun onderzoeken. In dat geval valt het onderzoek namelijk onder de verantwoordelijkheid van de politie en bestaat het risico op onrechtmatig verkregen bewijs. Concreet heeft de “samenwerking” dus betrekking op de onderzoeksrapporten die de POB's aan de politie aanleveren.

POB rapporten bevatten veel informatie voor aangifte, maar de politie heeft er altijd werk aan.

De door ons bestudeerde POB rapporten zijn alle erg uitgebreid en bevatten veel relevante informatie (bijvoorbeeld kopieën van ID verdachten, afschriften van handelingen, etc.). De geïnterviewden bij de politie beamen dan ook dat een POB rapport sowieso van meerwaarde is boven een “standaard aangifte”.

---

¹² Deze persoon heeft een centrale rol binnen het voor de pilotzaak opgestelde researchteam en is verantwoordelijk voor het opstellen van het onderzoeksdossier.

Wel plaatsen de geïnterviewden bij de politie enkele kanttekeningen bij de kwaliteit van de aangeleverde POB rapporten:

- Voornaamste aandachtspunt is het ontbreken van de synthese in het rapport. De politie ervaart POB rapporten soms als een verzamelwerk van losstaande bevindingen, waarbij niet gezocht is naar een verbinding hiertussen. Concreet voorbeeld hiervan is dat er zeven verdachten in een zaak worden gehoord, zonder dat de (doorgaans tegenstrijdige) bevindingen van deze zeven personen met elkaar worden geconfronteerd. Een nuancering van deze constatering is op zijn plaats; verhoren door een POB vinden immers plaats op basis van vrijwilligheid. Dit lukt de eerste keer nog wel maar een verdachte laat zich doorgaans niet twee keer vrijwillig horen.
- Ook vindt de politie dat er soms aannames in de rapporten staan. Deze dienen allen te worden getoetst voordat verder gegaan kan worden met het onderzoek.

Geen terugkoppeling van POB rapporten.

Wanneer de POB rapporten niet voldoen aan het wensen- en eisenpakket van de politie, vindt er in de meeste regio's geen terugkoppeling plaats van de politie aan het POB.. Enerzijds neemt het POB nadat de zaak is overgedragen meestal geen contact meer op met de politie om te vragen wat er met het dossier is gebeurd. Anderzijds neemt de politie geen contact op met het POB om een terugkoppeling te geven over de kwaliteit van het rapport. Tussen het OM en de politie gebeurt deze terugkoppeling wel. Het OM heeft echter een gezagsrelatie tot de politie, terwijl de politie deze niet naar de POB's heeft.

4.4.3 Amsterdam

Ingediende zaken, oorzaken tegenvallend aantal

Vier ingediende zaken.

Tabel 4-4 toont dat er in de politie regio Amsterdam vier zaken bij de politie zijn ingediend met als doel te worden opgenomen in de pilot. Hiervan zijn er twee zaken in de pilot opgepakt. Zowel het OM als de politie Amsterdam stellen dat het tegenvallend aantal ingediende zaken deels komt doordat slechts één van de deelnemende POB's onderzoeken heeft aangedragen op het gebied van phishing in de regio Amsterdam. Bovendien voerde deze POB de onderzoeken uit voor slechts één opdrachtgever (een grote bank).

Niet opgepakte zaken

Twee zaken niet opgepakt in de pilot, wel elders binnen de politie.

Twee van de vier zaken ingediende zaken zijn uiteindelijk niet in de pilot opgepakt. De politie noemt hiervoor de volgende redenen:

- Eén van deze zaken is niet opgepakt doordat dit geen POB rapport betrof maar een veelbelovende analyse van een case bij één bank. Door politie is de zaak

verbreed naar andere banken en uiteindelijk opgepakt door het zogenoemde Electronic Crimes Task Force (ECTF, een landelijke vorm van publiek-private samenwerking tussen verschillende banken en de politie).

- Voor de tweede niet opgepakte pilotzaak diende de politie nog erg veel werk te verzetten. Uiteindelijk is deze door een andere eenheid binnen de politie opgepakt, het zogenoemde top600-team (de top 600 is een lijst van 600 bij de politie bekende Amsterdamse criminelen).

Oggepakte zaken

Uiteindelijk zijn er twee ingediende zaken door de politie opgepakt. We hebben van één van deze zaken het dossier doorgenomen. In onderstaande box geven we: (a) de zaakkenmerken, (b) de reden om de zaak in de pilot op te nemen, (c) het oordeel over de input van het POB en (d) de afhandeling van de zaak.

Box 4-2 Pilotzaak uitgelicht: regio Amsterdam

Onderdeel	Toelichting
Zaakkenmerken	<p><i>Zaakomschrijving:</i> personen ontvingen op grote schaal valse e-mails van “hun bank” waarin naar hun inloggegevens voor internetbankieren werd gevraagd. Criminelen zijn vervolgens met deze inloggegevens aan de haal gegaan en hebben grote geldbedragen van de rekening van de benadeelden afgeschreven. Uit het onderzoek van het POB bleek dat er vier benadeelden waren (4 zakelijke rekeninghouders, waarvan 3 bij dezelfde bank die tevens de opdrachtgever was in het onderzoek).</p> <p><i>Schadebedrag:</i> tussen € 40.000 en € 100.000 <i>Aantal verdachten:</i> tussen de vijf en tien verdachten in beeld <i>Looptijd:</i> juni 2012 – heden <i>Aantal aangiften:</i> vier</p>
Reden in pilot opgenomen	De zaak voldeed aan de pilotcriteria (phishing, regio Amsterdam). Het (voor de pilot opgestelde) operationeel wegingskader is niet gehanteerd bij de beslissing om de zaak al dan niet in de pilot op te nemen.
Afhandeling	De laatste verdachte is medio juli 2013 door de politie verhoord. De zaak ligt nu voor bij het OM.
Oordeel over input POB (gesprek met dossiervormer en behandeld officier)	<p><i>Dossiervormer politie:</i> de politie vindt dat het bij de aangifte aangeleverde POB onderzoeksrapport veel bruikbare informatie op heeft geleverd. Het POB had in haar onderzoek al vijf van de zeven verdachten geïdentificeerd. Als kanttekening stelt de politie dat de kwaliteit van het rapport niet zodanig is dat de politie verder geen werk meer aan het onderzoek heeft. De politie merkt op dat het POB geen koppeling maakt tussen de bevindingen in haar rapport: “er worden verdachten gehoord maar hun verhoren worden niet met elkaar geconfronteerd”.</p> <p><i>Behandelend officier OM:</i> net als de politie vindt ook het OM dat het rapport van het POB veel nuttige informatie bevat. Ook het OM heeft echter enkele kritische kanttekeningen op het rapport in de door het POB aangeleverde onderzoeksrapport in de betreffende zaak. Zo mist het OM de synthese in het rapport (“het zijn vooral heel veel bevindingen”). Ook vindt het OM dat het betreffende POB zich teveel beperkt tot de belangen van de opdrachtgever. Al tijdens het POB onderzoek werd duidelijk dat dezelfde dadergroep ook een slachtoffer had gemaakt bij een bank waarvoor het POB niet werkt. Dit heeft het POB echter niet nader uitgewerkt omdat ze niet in opdracht van de betreffende bank werken. Het OM vindt dit wel begrijpelijk doordat banken hun gegevens nooit zomaar met derden zullen delen. Dit kan alleen via het zogenoemde Electronic Crime Task Force (ECTF; een samenwerkingsverband tussen banken en politie).</p>

4.4.4 Groningen

Ingediende zaken, oorzaken tegenvallend aantal

Vier ingediende zaken.

Tabel 4-4 toont dat er in de politieregio Groningen vier zaken bij de politie zijn ingediend met als doel te worden opgenomen in de pilot. Hiervan zijn er drie zaken in de pilot opgepakt.

Er waren in Groningen te weinig zaken in de delictscategorieën interne fraude en oplichting waarbij een POB betrokken is geweest. Dit is volgens de politie de belangrijkste reden voor het tegenvallend aantal ingediende fraudezaken in de politieregio Groningen. De politie heeft sinds de aanvang van de pilot veel gedaan om meer zaken te krijgen. Zo is er geregeld tussentijds overlegd met de POB's, om te vragen of er nog zaken speelden die voor de pilot Groningen in aanmerking zouden komen. Ook is de regio tussentijds uitgebreid met Friesland en Drenthe. Dit mocht echter niet baten.

Niet opgepakte zaak

Eén van de vier zaken niet opgepakt in de pilot.

De zaak die niet is opgepakt in de pilot ging over klanten van een telefoonmaatschappij die zonder het te weten werden doorgeschakeld naar dure 0900-nummers. Er zijn volgens de politie twee redenen waarom deze zaak niet in de pilot is opgepakt:

- Geen kans op herhaling: het incident (doorschakeling van onwetende klanten naar dure 0900-nummers) was al gestopt doordat de betreffende telefoonmaatschappij hier een stokje voor stak.
- Relatief lage maatschappelijke impact: er is sprake van een handvol slachtoffers en de telefoonmaatschappij is uiteindelijk de enige die echt schade heeft van dit delict, aangezien onwetende klanten hun schade vergoed kregen. De politie Groningen geeft aan dat de zaken die in aanmerking komen voor het POB moeten concurreren met de "reguliere" prioriteiten (bloed-, moord- en geweldzaken). Een fraudezaak met een relatief lage impact weegt hier niet tegen op.

Opgepakte zaken

Uiteindelijk zijn drie van de vier ingediende zaken door de politie opgepakt. In onderstaande boxen geven we voor elke zaak afzonderlijk: (a) de zaakkenmerken, (b) de reden om de zaak in de pilot op te nemen, (c) het oordeel van de politie en het OM over de input van het POB en (d) de afhandeling van de zaak.

Box 4-3 Pilotzaak regio Groningen (1)

Onderdeel	Toelichting
Zaakkenmerken	<p><i>Zaakomschrijving:</i> verdachte heeft in totaal vier keer dagomzetten ontvreemd van een winkelketen in twee steden in Groningen.</p> <p><i>Schadebedrag:</i> tussen € 10.000 en € 50.000 <i>Aantal verdachten:</i> één <i>Looptijd:</i> april – juni 2012 <i>Aantal aangiften:</i> één</p>
Reden in pilot opgenomen	De zaak voldeed aan de pilotcriteria (interne fraude, regio Groningen).
Afhandeling	In oktober 2012 is besloten tot een dagvaarding van de verdachte.

Box 4-4 Pilotzaak uitgelicht regio Groningen (2)

Onderdeel	Toelichting
Zaakkenmerken	<p><i>Zaakomschrijving:</i> oplichting van een firma die op grote schaal goederen van bedrijven (bestelbussen, koffiemachines etc.) huurde. Deze werden niet betaald, maar verduisterd. In totaal zijn er 20 aangiften in de zaak gedaan. Er zijn drie POB's bij de zaak betrokken (waarvan een met keurmerk).</p> <p><i>Schadebedrag:</i> tussen € 100.000 en € 200.000 (totaal verduisterd) <i>Aantal verdachten:</i> één rechtspersoon en twee natuurlijke personen <i>Looptijd:</i> maart 2013 t/m heden <i>Aantal aangiften:</i> 20</p>
Reden in pilot opgenomen	De zaak voldeed aan de pilotcriteria (interne fraude, regio Groningen). Daarbij was er sprake van een relatief grote maatschappelijke impact, alleen al in de regio Groningen 20 aangiften.
Afhandeling	Het is op dit moment onduidelijk hoe de zaak is afgehandeld.
Oordeel over input POB	<p><i>Dossiervormers politie:</i> uit het gesprek met de dossiervormers blijkt dat de politie veel werk heeft gehad aan deze zaak. De betrokken vinden dat het POB rapport veel input (verdachten, locaties etc.) oplevert. Ze hebben globaal echter drie kanttekeningen op het rapport:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het rapport is niet geschreven met de zogenoemde 7 W's (wie, waar, wanneer, waarom, waardoor, waarheen en waarmee) in het achterhoofd. Dit is voor de politie zeer belangrijk. Voorbeeld: in het rapport staat dat "persoon A contact heeft gehad met persoon B". Wat ontbreekt is hoe, wanneer en met welke frequentie persoon A en B contact hebben gehad. Was het telefonisch of juist face-to-face? • De formulering in het rapport is te subjectief: volgens de dossiervormers wordt de verdachte in het rapport wordt de verdachte (op basis van veel aannames) al snel weggezet als dader. Het POB gaat er te snel vanuit dat de verdachte strafbaar is en dat drenkt door in de formulering van het rapport. Een advocaat van een verdachte die zo'n rapport ziet, zou de politie hierdoor van

Onderdeel	Toelichting
	<p>vooringenomenheid kunnen betichten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het rapport is volgens de politie te oppervlakkig: de politie heeft het idee dat een opsomming van gebeurtenissen en aangiften en wat speurwerk op internet is gebundeld en overhandigd. De politie is dan ook van mening dat het niet de naam 'onderzoeksrapport' mag hebben, omdat er nauwelijks sprake is van onderzoek en de verdiepingsslag ontbreekt. <p>De politie heeft het commentaar op het aangeleverde POB rapport niet naar het POB teruggekoppeld. Ook heeft het POB geen contact opgenomen met de politie over het aangeleverde rapport. De politie stelt dat de zaak niet zou zijn opgepakt indien er geen pilot zou zijn geweest. Ook zou de zaak niet zijn opgepakt als er reeds voldoende pilotzaken geweest zouden zijn.</p>

Box 4-5 Pilotzaak regio Groningen (3)

Onderdeel	Toelichting
Zaakkenmerken	<p><i>Zaakomschrijving:</i> meerdere georganiseerde misdrijven waarbij criminelen via diefstal, manipulatie (oplichting/valse e-mails) en hacking geld toe eigenen van derden. Het geld wordt overgemaakt naar een bankrekening van een derde (money mule) waardoor dit uit zicht komt.</p> <p><i>Schadebedrag:</i> tussen € 100.000 en € 200.000 <i>Aantal verdachten:</i> tussen de vijf en tien verdachten in beeld <i>Looptijd:</i> november 2012 – maart 2013 <i>Aantal aangiften:</i> één</p>
Reden in pilot opgenomen	De zaak voldeed aan de pilotcriteria (interne fraude, regio Groningen).
Afhandeling	Zaak ligt nu bij het OM

4.4.5 Kennemerland

Ingediende zaken, oorzaken tegenvallend aantal

Eén ingediende zaak.

Tabel 4-4 toont dat er in de politie regio Kennemerland één zaak bij de politie is ingediend met als doel te worden opgenomen in de pilot. Deze zaak is in de pilot opgenomen.

De politie Kennemerland had geen verklaring waardoor er slechts één pilotzaak is aangeleverd. In Kennemerland heeft het operationeel wegingskader geen rol gespeeld. Kennemerland zegt zich zoveel mogelijk te hebben ingespannen om zaken in de pilot te krijgen (bijv. in de vorm van een aparte . Daar past niet bij dat er ook nog een filter wordt ingebouwd dat het aantal zaken mogelijkerwijs nog verder terugdringt.

Box 4-6 Pilotzaak regio Kennemerland

Onderdeel	Toelichting
Zaakkenmerken	<p><i>Zaakomschrijving:</i> fraude met een bedrijfstankpas. Uit onderzoek van een POB bleek dat een medewerker aantoonbaar heeft getankt met de bedrijfspas voor een privéauto. De medewerker is door het POB geïnterviewd en tijdens dat gesprek weggelopen, wat aanleiding is geweest voor ontslag op staande voet. Toch heeft het bedrijf aangifte gedaan. In het proces verbaal van de aangifte wordt verwezen naar de resultaten van het POB onderzoek.</p> <p><i>Schadebedrag:</i> tussen € 1.000 en € 5.000 <i>Aantal verdachten:</i> één <i>Looptijd:</i> oktober 2012 - heden <i>Aantal aangiften:</i> één</p>
Reden in pilot opgenomen	De zaak voldeed aan de pilotcriteria (interne diefstal, regio Kennemerland). Wegingskader speelde geen rol, was enige ingediende zaak.
Afhandeling	Politie heeft niet meer hoeven doen dan het proces verbaal opnemen en het onderzoeksrapport toevoegen. OM heeft nog geen beslissing genomen over finale afdoening.
Oordeel opdrachtgever	<p><i>Motief om POB in te schakelen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De opdrachtgever heeft het betreffende POB ingeschakeld omdat deze zelf niet de specifieke kennis in heeft om onderzoek te doen. De opdrachtgever heeft het POB gemachtigd om aangifte te doen. Dit komt doordat de opdrachtgever de pilot als een goede gelegenheid zag om te kijken hoever een zaak kan worden doorgevoerd. • De zaak is door de politie opgepakt. Wel heeft het lang geduurd voordat de opdrachtgever hier een terugkoppeling op kreeg. • De opdrachtgever stelt dat de zaak niet door de politie zou zijn opgepakt als er geen pilot was. Waarschijnlijk zou deze dan ook niet zijn aangegeven. Wel zou de dader zijn gestopt, dit staat namelijk los van de aangifte.

4.4.6 Brabant Zuidoost

Ingediende zaken, oorzaken tegenvallend aantal

Een ingediende zaak.

Tabel 4-4 toont dat er in de politie regio Brabant Zuidoost twee zaken bij de politie zijn ingediend met als doel te worden opgenomen in de pilot. Deze zaken zijn in de pilot opgenomen. In deze paragraaf beschrijven we één van deze zaken. De politie noemt als reden voor het aantal tegenvallend zaken dat het aantal ladingdiefstallen zou zijn gedaald t.o.v. 2011. De intensivering van de opsporing lijkt succes te hebben gehad. Dit ten gevolge van een groot aantal arrestaties en meer preventiemaatregelen die zijn genomen door de transportondernemingen. Zo zijn er bijvoorbeeld camera's op parkeerplaatsen opgehangen (bijvoorbeeld in Venlo). De politie neemt een verplaatsing van ladingdiefstal waar naar Duitsland. Het feit dat de ladingdiefstal langs de snelwegen zou zijn gedaald (waarvan vooral Oost-Europeanen het slachtoffer waren) is volgens het OM echter geen sluitende

verklaring. Ook dan zou het volgens het OM mogelijk moeten zijn nog vijf zaken aan te dragen. Daarbij gaat de daling langs de snelwegen gepaard met een verplaatsingseffect naar niet-snelwegen waardoor vooral Nederlandse bedrijven worden geraakt. Dit neemt overigens niet weg dat het aantal aangiften en meldingen alsmede claims van verzekeraars zeer fors is teruggelopen. Een andere mogelijke verklaring, de lage aangiftebereidheid, acht het OM in deze delictscategorie ook minder relevant: er is in de afgelopen jaren een offensief geweest dat gedragen is door de sector zelf om ladingdiefstal terug te dringen en de aangifte te verhogen. Ook kan de verklaring volgens het OM niet liggen in de onbekendheid met elkaar. Er is op het terrein van ladingdiefstal en vervoercriminaliteit een langdurige samenwerking tussen politie en POB. Er kan dus bij deze delictscategorie niet worden gesproken van een drempel voor POB's.

Opgepakte zaak

Box 4-7 Pilotzaak regio Brabant Zuidoost

Onderdeel	Toelichting
Zaakkenmerken	Zaakomschrijving: Heling
Reden in pilot opgenomen	Op basis van het POB-rapport was zicht op de heler en op de plek van de opslag van de gestolen goederen.
Afhandeling	De zaak is afgedaan door het OM.
Oordeel politie en OM over input POB	Het OM is positief over het werk van het POB, al kon er niet aan worden ontkomen dat de politie nog aanvullende werkzaamheden moest verrichten. Het gaat hier echter om activiteiten waartoe het POB geen bevoegdheden heeft.

4.5 Resultaten van de pilot

POB's in meerderheid positief over pilot, afhandelingspercentage gestegen

Voorzover de POB's de resultaten van de pilot kunnen beoordelen zien zij in meerderheid een positief resultaat vanwege het aanstellen van speciale contactfunctionarissen bij de politie. Volgens de POB's heeft dit ertoe geleid dat zaken zijn opgepakt, die zonder het bestaan van de pilot niet tot opsporingsactiviteiten zouden hebben geleid. Vergelijking van de twee metingen (enquêtes) onder POB's ondersteunt deze opvatting. Zo ging het afhandelingspercentage van zaken die de zes geënquêteerde POB's hebben aangegeven van 42% (11 van de 26 zaken landelijk) in de referentiemeting naar 60% (6 van de 10 zaken in de vier regio's) in de pilotmeting.

Resultaten volgens politie

Een betrokkene bij de politie geeft aan dat de pilot het wederzijds begrip tussen POB's en politie heeft versterkt. Voor de POB's is de weg naar de politie beter vindbaar en onder de politie is er meer besef gekomen wat POB's doen. Als een

positief resultaat kan ook worden genoemd dat de pilot een bijdrage heeft geleverd aan een heldere afbakening van de verantwoordelijkheid van het POB en politie. Volgens de politie heeft de pilot niet geleid tot de verwachte kwaliteitsverbetering van de POB rapporten (zie paragraaf 3.6). Hiervoor was het aantal pilotzaken te beperkt. Daarbij vindt er geen terugkoppeling van de rapporten plaats tussen politie en de POB's.

Relatie niet structureel veranderd

De relatie tussen POB en politie/OM is volgens alle betrokken partijen niet structureel veranderd door de pilot. Door de beperkte omvang van de pilot heeft in de praktijk namelijk weinig contact en afstemming plaatsgevonden.

Nagenoeg geen nevenresultaten

De geïnterviewde POB's en de politie zien nauwelijks nevenresultaten van de pilot. Gezien de beperkte schaal van de pilot (op de werkzaamheden van de POB's) was dit te verwachten. Een betrokkene bij het OM noemt als nevenresultaat van de pilot de bijvangst die plaats heeft gevonden in een van de pilotzaken. Het bleek dat enkele verdachte in deze zaak zich naast fraude gerelateerde zaken zich ook bezighielden met ander type delicten (zoals straatroof) waarvoor ze nog niet waren aangehouden. Negatieve nevenresultaten zijn niet geconstateerd.

4.6 Twee voorbeelden van succesvolle samenwerking

Met het oog op de toekomst hebben we de geïnterviewde partijen ten slotte gevraagd naar voorbeelden van aansprekende voorbeelden in de samenwerking tussen POB's en de politie. Een voorbeeld van een succesvolle samenwerking op het terrein van interne diefstal komt van de politie Amsterdam. Het POB had een rapportage aangeleverd, inclusief camerabeelden en andere bewijsstukken. Dit dossier had de 'completeheid' waar de politie naar op zoek is en benaderde het ideaal waarbij de politie enkel nog een strik om het dossier hoeft te doen.

Box 4-1 illustreert een ander aansprekend voorbeeld. Het betreft hier een POB die in actie komt nadat er aangifte is gedaan en complementair is met de politie, het betreft hier een zaak die zich afspeelt in de regio Amsterdam.

Box 4-8 Aansprekend voorbeeld samenwerking POB met politie/OM

Een POB die actie onderneemt nadat er aangifte is gedaan...

De betrokken POB's hebben niet allemaal dezelfde werkwijze wat betreft de samenwerking met de politie. Een van de aan de pilot deelnemende POB's, gespecialiseerd op het gebied van voertuigcriminaliteit, kent een afwijkend proces. Dit POB wordt in de regel namelijk pas benaderd nadat er aangifte van de zaak is gedaan bij de politie. Een voorbeeld: er wordt een voertuig gestolen, de benadeelde doet hiervan aangifte bij de politie. De verzekeraar van de benadeelde neemt contact op met het POB, waarop het POB direct in actie komt. Het voertuig wordt getracht op te sporen en indien dit lukt repatrieert het POB het voertuig. De rol van het POB in de opsporingsketen wijkt hiermee dus af van andere POB's, omdat het onderzoek van het POB niet de input vormt voor het vervolg van de zaak. De aangifte is immers al gedaan.

...en complementair is met de politie.

Belangrijkste kracht van het samenwerken met een dergelijke POB is dat het bureau gebruik kan maken van bepaalde opsporingssystemen die buiten het bereik van de politie liggen. Een voorbeeld waarbij dit aspect duidelijk naar voren komt: het POB kreeg een melding van een ontvreemde auto voor een woning in de regio Amsterdam-Amstelland. Door middel van speciale apparatuur is het voertuig opgespoord aan de hand van de GPS locatie. Bijkomend resultaat is dat er op deze locatie diverse andere gestolen voertuigen en voertuigonderdelen aangetroffen werden. In deze zaak, met een financiële schade van meer dan 100.000 euro, heeft het POB door middel van opsporing een flinke bijvangst geleverd aan de politie. Daarbij beschikt het POB over bepaalde inzichten, ontstaan door ervaring en connecties, die de politie niet heeft. Te denken valt aan de omvang van dadergroepen en geografische locaties waar zij zich bevinden. Concreet voorbeeld hiervan is een aangifte van een gestolen leasevoertuig in de Randstad. Het POB werd ingeschakeld en nam een verhoor af bij het slachtoffer. Het voertuig was niet traceerbaar, maar een paar weken later wordt er vanuit het buitenland contact opgenomen met de leasemaatschappij, omdat het niet mogelijk blijkt het voertuig in het land in te voeren omdat het in Nederland als gestolen staat geregistreerd. Het POB onderzoekt de zaak en krijgt boven water dat er sprake is van een valse aangifte en samenspel tussen daders in binnen- en buitenland. De dader is vervolgens opgepakt door de politie en vervolgd.

Politie is tevreden over samenwerking met dit POB.

Zowel het POB als de politie zijn zeer tevreden over de manier van samenwerken. Er vindt dan ook op zeer frequente basis contact plaats tussen dit POB en verschillende afdelingen van de politie. Deze korte lijnen maken het mogelijk dat het POB in een vroeg stadium betrokken kan worden bij actuele zaken. Anderzijds kan de politie het POB tijdig benaderen om melding te maken van gevaarlijke situaties. Naast de politie heeft het POB ook regelmatig contact met het LIV (Landelijke Informatiecentrum Verkeerscriminaliteit) een tussenloket, dit is een lichaam dat diverse belanghebbenden in de wereld van voertuigcriminaliteit vertegenwoordigt. Volgens het POB is een dergelijk tussenloket een succesfactor omdat het resulteert in constant overleg tussen publieke en private partijen.

5 Conclusies

5.1 Antwoord op onderzoeksvragen

In deze paragraaf beantwoorden we de onderzoeksvragen. Bij de antwoorden staat tussen haakjes vermeld op welke van de 16 subvragen een antwoord betrekking heeft. Uitzondering vormt subvraag 16 (de eindconclusie), deze bespreken we afzonderlijk in paragraaf 5.2.

a) *Wat was in 2011 het aangiftegedrag van POB's, het opsporingsgedrag van politie en het vervolgingsgedrag van OM bij zaken van interne diefstal, bedrijfsinbraken, heling, phishing, vervoerscriminaliteit, ladingdiefstal, interne fraude en oplichting die zijn aangeleverd door POB's?*

- In 2011 hebben de POB's landelijk bijna een kwart (26 van de 106) onderzochte zaken in de voor de pilot relevante delictscategorieën bij de politie aangegeven. Dit blijkt uit een enquête onder de deelnemende POB's over een aselecte steekproef van 106 van de 272 zaken (in de pilotcategorieën) die ze in 2011 hebben onderzocht (*subvraag 1*).
- Voor 42 zaken is geen aangifte gedaan en van 38 zaken weten de geënquêteerde POB's niet of er aangifte is gedaan. De geënquêteerde POB's melden dat de politie (in 2011) 11 van de 26 aangegeven zaken heeft opgepakt. De geënquêteerde POB's melden dat de politie 11 van de 26 aangegeven zaken (42%) heeft opgepakt (*subvraag 2*).

b) *Hoe was ten tijde van de pilot het aangiftegedrag van de POB's, het opsporingsgedrag van de politie en het vervolgingsgedrag van OM voor de bovengenoemde vormen van criminaliteit? Breng daarbij een onderscheid aan tussen de zaken die binnen en buiten de pilot vielen. Welke redenen geeft de politie om zaken niet op te pakken?*

- Tijdens de pilot hebben de betrokken POB's 48 zaken (behorende tot de pilotcategorieën en in de vier pilotregio's) onderzocht. Dit blijkt uit een enquête onder de deelnemende POB's over alle zaken (in de pilotcategorieën en in de pilotregio's) die ze in de pilotperiode hebben onderzocht (*subvraag 3*).
- Voor 15 van deze 48 onderzochte zaken sloot de delictscategorie aan op de gekozen categorie in de pilotregio (bijvoorbeeld phishing in Amsterdam of

interne fraude in Groningen). Er is voor 11 van deze 15 zaken (73%) aangifte bij de politie gedaan. Hiervan zijn er 8 in de pilot opgepakt door de politie (*subvraag 6 en 7e*).

- Voor de resterende 33 (van de 48) onderzochte zaken sloot de delictscategorie niet aan op de gekozen categorie in de pilotregio (bijvoorbeeld interne fraude in Amsterdam). Deze zaken vielen daarom buiten de pilot. Zeven van deze 33 zaken zijn bij de politie aangegeven (21%). Dit aangiftepercentage ligt in lijn met het percentage dat is gemeten in de periode voor de pilot (2011), maar ligt beduidend lager dan het aangiftepercentage voor de geselecteerde regio/delictcategorie (73%). Van deze zeven zaken heeft de politie er 3 opgepakt (*subvraag 4 en 8*).
- De politie geeft aan niet alle aangeleverde zaken op te pakken vanwege (1) lage prioriteit (weinig capaciteit), (2) de gebrekkige kwaliteit en volledigheid van POB dossiers en (3) afbreukrisico, (*subvraag 2f*).

c In hoeverre speelde de kwaliteit van het onderzoek van de POB's mee in dit aangifte-, opsporings- en vervolgingsgedrag? Zijn de onderzoeksmethoden en -resultaten voldoende verifieerbaar, mede met het oog op de rechtsbescherming van de verdachte(n)? Welke redenen geven politie en OM voor het niet opsporen of vervolgen van zaken die in het kader van de pilot worden aangeleverd?

- De onderzoeksmethoden en resultaten in de door ons bestudeerde POB rapporten zijn voldoende verifieerbaar. De POB rapporten bevatten een verantwoording (o.a. afschriften van handelingen) en relevante informatie (bijvoorbeeld ID's van verdachten).
- De politie stelt dat een POB rapport van grotere waarde is in de opsporing en vervolging dan een standaard aangifteformulier. De pilot bevestigt dat zaken die door de POB's worden aangeleverd niet volledig behoeven te worden overgedaan door de politie. Dat neemt niet weg dat de kwaliteit van de aangeleverde POB rapporten kan worden verhoogd, door het opnemen van een synthese in de onderzoeksrapporten en door het expliciet toetsen van aannames.
- Drie van de elf in de pilot ingediende zaken zijn niet opgepakt. Eén van deze zaken is niet opgepakt doordat dit geen POB rapport betrof maar een veelbelovende analyse van een case bij één bank. Door politie is de zaak verbreed naar andere banken en uiteindelijk opgepakt door het zogenoemde Electronic Crimes Task Force (ECTF, een landelijke vorm van publiek-private samenwerking tussen verschillende banken en de politie). De derde zaak is niet opgepakt omdat het vergrijp reeds was gestopt (relatief geringe maatschappelijke impact), (*subvraag 7d*).

d Hoe is de pilot uitgevoerd, met betrekking tot het informeren van de partijen die bij de pilot zijn betrokken, selectie van de zaken, samenwerking, informatiedeling en toezicht? Waren er knelpunten in de pilot? Wat was de rol van het operationeel wegingskader?

- De pilot is tot stand gekomen na een overleg tussen de staatsecretaris van Veiligheid en Justitie en de Nederlandse Veiligheidsbranche. De verschillende POB's zijn vervolgens in vergaderingen van de sectie POB op de hoogte gehouden van het verloop van de pilot. Daarnaast heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie een brochure uitgebracht waarin het plan van aanpak van de pilot is toegelicht. Dit plan van aanpak is opgesteld in een werkgroep bestaande uit een vertegenwoordiging van de politie, het OM (Functioneel Parket), de Nederlandse Veiligheidsbranche en het ministerie van Veiligheid en Justitie. Tijdens een landelijke kick-off hebben de POB's de volledige uitleg en werking van de pilot te horen gekregen. Gedurende de pilot kwam de landelijke werkgroep circa eens in de twee maanden bijeen. In deze bijeenkomsten kwam de voortgang van de pilot en de ontwikkeling van het aantal zaken aan de orde (*subvraag 9 en 11*).
- Knelpunt in de uitvoering van de pilot is de onduidelijkheid tussen de betrokken partijen over het doel en de spelregels van de pilot. Mede daardoor is pilot traag van start gegaan in de politieregio's na de bestuurlijke afstemming in de landelijke werkgroep. De periodieke overleggen in de landelijke werkgroep hebben niet kunnen verhinderen dat er zeer lang (tot na de pilot) onduidelijkheid heeft bestaan over de omvang van het aantal zaken dat relevant was voor de pilot ("wanneer telt een pilotzaak nu mee?"). In de regionale afstemmingsoverleggen, die overigens slechts in zeer beperkte mate zijn gehouden, is de stand van zaken van het aantal cases niet of nauwelijks aan de orde gekomen (*subvraag 12 en 13*).
- Het speciaal voor de pilot ontwikkelde operationeel wegingskader heeft nauwelijks gefungeerd als selectiemechanisme voor de pilot. Doordat het aantal zaken relatief laag was, was er geen behoefte aan dit extra filter. Het operationeel wegingskader heeft dan ook een geen rol gespeeld bij de drie ingediende zaken die uiteindelijk niet zijn opgepakt in de pilot (*subvraag 10*).

e Welke resultaten had de uitvoering van de pilot? Is er sprake van neveneffecten?

- De onderzoeksresultaten indiceren aan dat het afhandelingspercentage van de zes geënquêteerde POB's gedurende de pilot hoger was dan vóór de pilot: het afhandelingspercentage ging van 42% (11 van de 26 zaken landelijk) in de referentiemeting naar 60% (6 van de 10 zaken in de vier regio's) in de pilotmeting. We onderstrepen dat voornoemd resultaat niet kan worden geïnterpreteerd als causaal effect van de pilot. We hebben namelijk niet gemeten in hoeverre het afhandelingspercentage is gestegen buiten de vier

pilotregio's (aangezien de pilotmeting alleen betrekking heeft op de vier pilotregio's). Daarbij is het aantal pilotzaken erg beperkt, waardoor een kleine stijging een relatief fors gevolg op de afhandelingspercentages kan hebben, (subvraag 14).

- De pilot had nagenoeg geen neveneffecten, (subvraag 15).

f Wat zijn de oorzaken voor het tegenvallend aantal pilotzaken?

Het tegenvallend aantal opgepakte pilotzaken is een direct gevolg van het lage aantal ingediende zaken. Dit lage aantal ingediende zaken komt globaal doordat (1) niet alle opdrachtgevers aangifte willen doen (bijvoorbeeld vanwege imagoschade door- of civielrechtelijke afhandeling van de zaak), (2) de strikte regio/delict/POB combinatie (waardoor bijvoorbeeld een interne fraude zaak die zich afspeelt in Amsterdam niet in aanmerking komt voor de pilot), zie ook de uitkomsten van de meting over 2011 en (3) onvoldoende delictscategorieën (waardoor bijvoorbeeld faillissementsfraude niet in de pilot kan worden opgenomen), (subvraag 3c).

5.2 Overall conclusie

De hoofdvraag van het onderzoek luidt: *“welke bijdrage kunnen POB's leveren aan de opsporing en vervolging van het type zaken in de pilotcategorieën”*. Bij het beantwoorden van deze vraag maken we een onderscheid in een kwantitatieve aspect (de cijfers: aantal zaken en afhandeling) en een kwalitatief aspect (de samenwerking, communicatie en afstemming).

5.2.1 Kwantitatief

De resultaten van de pilot wijzen in de richting van een bescheiden kwantitatieve bijdrage door de POB's (in termen van aantal zaken). We onderbouwen deze conclusie als volgt:

- Vooraf bestond de verwachting dat de pilot zou leiden tot een groot aantal onderzoeksrapportages van de POB's die wellicht niet binnen de bestaande capaciteit van politie en OM kon worden opgevangen. Deze verwachting is niet bewaarheid, maar heeft er wel toe geleid dat de pilot beperkt is opgezet door een stringente koppeling van regio en delictscategorie. Voor het begin van de pilot is geen toets uitgevoerd op het te verwachten aantal relevante zaken in de pilotregio's.
- Achteraf blijkt dat in de uitgangssituatie (het jaar 2011) door de deelnemende POB's tien zaken zijn aangegeven met de “juiste delict/regio” combinatie. Op basis van de situatie voor de pilot (2011) moet worden geconstateerd dat de doelstelling van twintig zaken wellicht te ambitieus was en alleen haalbaar zou

zijn geweest als alle 15 POB's met het keurmerk van de Nederlandse Veiligheidsbranche aan de pilot hadden deelgenomen.

- De onderzoeksresultaten tonen aan dat zowel het aangifte- als het afhandelingspercentage substantieel hoger was tijdens de pilot dan in de periode daarvoor. Het aangiftepercentage steeg van 25% in de referentieperiode naar 73% tijdens de pilot. Het afhandelingspercentage ging van 42% in de referentieperiode naar 60% tijdens de pilot. Het afhandelingspercentage ligt zowel voor als tijdens de pilot aanzienlijk hoger dan uit het onderzoek van Steenhuis naar voren komt. We onderstrepen dat voornoemde resultaten *niet* kunnen worden geïnterpreteerd als causaal effect van de pilot. Er is namelijk geen controlegroep, we hebben niet gemeten in hoeverre het afhandelingspercentage is gestegen buiten de vier pilotregio's (aangezien de pilotmeting alleen betrekking heeft op de vier pilotregio's). Daarbij is het aantal pilotzaken erg beperkt, waardoor een kleine stijging een relatief fors gevolg op de afhandelingspercentages kan hebben

5.2.2 Kwalitatief

De onderzoeken van de POB's hebben een beperkte toegevoegde waarde voor de politie bij de opsporing en vervolging. De meerwaarde en de kwaliteit van de onderzoeken van POB's kan worden vergroot door een verdere institutionalisering (consistente afspraken, een vast aanspreekpunt) van de samenwerking. We onderbouwen deze conclusie als volgt:

- De pilot zien dat het geen staande praktijk is dat een POB terugkoppeling van de politie krijgt over de kwaliteit van de onderzoeksrapportage.
- De constructie van een vast aanspreekpunt binnen de politie lijkt te werken. De ervaringen in de pilot laten zien dat deze accounthouder ervoor kan zorgen dat zaken door de politie worden opgepakt, die anders zouden zijn blijven liggen, en duidelijkheid geeft aan de POB's.
- De waarde van de onderzoeken van POB's kent zijn grenzen: ook als de onderzoeken van POB's voldoen aan een hoge kwaliteitstandaard zijn er binnen de bestaande wet-en regelgeving altijd aanvullende werkzaamheden van de politie nodig.

Referenties

Centraal Bureau voor de Statistiek, Raad voor de Rechtspraak & Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (2012) *Criminaliteit en rechtshandhaving 2011: Ontwikkelingen en samenhangen*, Den Haag: Boom Lemma Uitgevers

Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (2009, april) *Kwaliteit in particuliere veiligheid?! Politietoezicht op de particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus*, Den Haag

Ministerie van Economische Zaken (2009, december) *Convenant aanpak criminaliteit transportsector*, Den Haag

Ministerie van Veiligheid en Justitie (2012, april) *Plan van aanpak Pilot samenwerking particuliere onderzoeksbureaus, politie en Openbaar Ministerie*, Den Haag

Nederlandse Veiligheidsbranche (2013) *Lijst Keurmerkhouders*,
http://www.veiligheidsbranche.nl/keurmerkhouders_nl.html?action=search&contactId=&groupId=&order %09by=first_name&order=&first_name=&search_string=&soort=Onderzoeksbureau,

Geraadpleegd op 12 september 2013

Openbaar Ministerie (2011), Brief van het College van Procureurs- Generaal, Rapport Vereniging particuliere beveiligingsorganisaties: 'particulier onderzoek in strafzaken', d.d. 28 september 2011 (PaG/B&S/15961)

Openbaar Ministerie (2012, september 13) *Bovenregionale Recherche-eenheden in 2011 opnieuw succesvol*,

<http://www.om.nl/onderwerpen/overvallen/@159393/bovenregionale/>

Geraadpleegd op 12 september 2013

Regioplan Beleidsonderzoek (2007, oktober) *Evaluatie privacygedragscode particuliere recherchebureaus*, Amsterdam: Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum

Steenhuis, D.W. (2011, april 1) *Particulier onderzoek in strafzaken. An offer hardly to be refused*, Gorinchem: Nederlandse Veiligheidsbranche.

Tweede Kamer der Staten-Generaal (2012) *Antwoord van de minister van Veiligheid en Justitie op vragen van de leden Dibi en Klaver, Aangangsels ah-tk-20112012-3005*, Den Haag

Bijlage I: geïnterviewde partijen

We hebben gesproken met de bij de pilot betrokken contactpersonen bij de volgende organisaties:

Politie

Politie Amsterdam-Amstelland

Politie Eindhoven

Politie Groningen

Politie Kennemerland

Openbaar Ministerie

Openbaar Ministerie Amsterdam-Amstelland

Openbaar Ministerie Groningen

Openbaar Ministerie Haarlem

Openbaar Ministerie 's-Hertogenbosch

POB's

Advies Bureau Schade B.V.

Fidron B.V.

Hoffmann Bedrijfsrecherche B.V.

International Security Agency

International Security Partners B.V.

Interseco B.V.

RJ Recherche B.V.

VMB Security & Solutions B.V.

Opdrachtgever

Eigenaar grote winkelketen

Bijlage II: begeleidingscommissie

Prof.mr. T.A. de Roos (hoogleraar Strafrecht, Universiteit van Tilburg), voorzitter begeleidingscommissie

Drs. E. Coolman (beleidsmedewerker directie rechtsbestel, ministerie van Veiligheid en Justitie)

Dr. N. Kop (Lector criminaliteitsbeheersing en recherchekunde, politieacademie),

Dr. R. van Steden (onderzoeker government studies, Vrije Universiteit)

Dr. H.C.J. van der Veen (projectbegeleider, WODC)

Bijlage III: vragenlijsten enquêtes

Vragenlijst referentiemeting

Pilot samenwerking POB's met politie en OM.

Referentiemeting onder POB's

met NV keurmerk Particulier Onderzoeksbureau

Aanleiding

- Aanleiding voor deze enquête is de evaluatie van de “*pilot samenwerking POB's met politie en OM*” die onderzoeksbureau APE momenteel voor het Ministerie van Veiligheid en Justitie uitvoert. Voor een uitgebreide toelichting op de aanleiding, achtergrond en het doel van deze referentiemeting verwijzen we naar de begeleidende brief van de Nederlandse Veiligheidsbranche die u bij deze enquête hebt ontvangen.

Over welk type zaken gaat de enquête?

- De enquête heeft alleen betrekking op de zaken binnen de delictscategorieën interne diefstal, bedrijfsinbraken, heling, phishing, vervoerscriminaliteit, ladingdiefstal, interne fraude en oplichting die uw POB in het jaar 2011 heeft onderzocht.

Hoe dient de enquête te worden ingevuld?

- De enquêtevragen dienen voor elke zaak afzonderlijk te worden beantwoord. Indien dit bijvoorbeeld 5 zaken zijn, dan dienen alle vragen 5 keer te worden doorgelopen. U kunt uw antwoorden invullen op het meegestuurde invulblad.

Voor wanneer dient de enquête te worden ingevuld?

- We verzoeken u vriendelijk de enquête uiterlijk 1 december a.s. in te vullen. U kunt uw invulblad verzenden naar helpdeskpob@ape.nl

Waar kan ik terecht met vragen/opmerkingen over deze enquête?

- Hebt u vragen of opmerkingen over deze enquête? Neem dan gerust contact op met onderzoeksbureau APE. U kunt mailen (helpdeskpob@ape.nl) of bellen (070 -311 48 55 / 070 – 311 48 72, vragen naar Rafiq Friperon, Karlien Douma of Stefanie Bouman).

Alvast bedankt voor uw medewerking aan de referentiemeting.

Let op! De enquêtevragen dienen afzonderlijk te worden beantwoord voor elke zaak die tot de delictscategorieën van de pilot behoort (zie vraag 1) die uw POB in 2011 onderzocht heeft. Indien dit bijvoorbeeld 5 zaken zijn, dan dienen alle vragen 5 keer te worden doorgelopen.

BLOK A: algemene zakenmerken

Vraag 1 In welke delictscategorie viel de zaak? NB: indien een zaak in meerdere delictscategorieën viel kies dan de delictscategorie die in het perspectief van de opdrachtgever het zwaarst woog.

- Interne diefstal (diefstal van geld en/of artikelen door een medewerker van een bedrijf)
- Bedrijfsinbraken
- Heling (het afnemen, verkopen of verhandelen van gestolen waar)
- Phishing (het via internet ontfutselen van iemands identiteitsgegevens, zoals inlogcodes, wachtwoorden of creditcardnummer)
- Ladingdiefstal (diefstal van goederen die van de ene- naar de andere locatie worden verplaatst)
- Vervoerscriminaliteit (diefstal van een vervoersmiddel, inclusief attributen zoals aanhangwagens, routeplanners, containers, opleggers en brandstof)
- Interne fraude (fraude gepleegd door een medewerker van een bedrijf)
- Oplichting (het bedriegen van een ander om deze te ontdoen van geld of goederen)
- Geen van bovenstaande categorieën → ***einde enquête voor betreffende zaak (referentiemeting is alleen van toepassing op bovenstaande zaakcategorieën)***

Vraag 2 In welke politieregio speelde de zaak zich af?

☐ Groningen	☐ Hollands Midden
☐ Fryslân	☐ Rotterdam-Rijnmond
☐ Drenthe	☐ Zuid-Holland-Zuid
☐ IJsselland	☐ Zeeland
☐ Twente	☐ Midden- en West-Brabant
☐ Noord- en Oost-Gelderland	☐ Brabant-Noord
☐ Gelderland-Midden	☐ Brabant-Zuid-Oost
☐ Gelderland-Zuid	☐ Limburg-Noord
☐ Utrecht	☐ Limburg-Zuid

☐ Noord-Holland-Noord	☐ Flevoland
☐ Zaanstreek-Waterland	☐ Regio overstijgend: meerdere regio's
☐ Kennemerland	☐ Regio overstijgend: landelijk
☐ Amsterdam Amstelland	☐ Regio overstijgend: internationaal
☐ Gooi en Vechtstreek	☐ Onbekend / weet niet
☐ Haaglanden	

Vraag 3 Wat was de omvang van de financiële schade in de zaak?

- 0 tot 10.000 euro
- 10.000 tot 100.000 euro
- Meer dan 100.000 euro
- Onbekend / weet niet
- Niet van toepassing, er was geen financiële schade in de zaak

---

BLOK B: onderzoek door POB

Vraag 4 Was/waren de verdachte(n) in de zaak bekend of waren deze gegevens met relatief lage opsporingsinspanningen te achterhalen?

- Ja, de verdachte(n) in de zaak was/waren bekend
- Nee, de verdachte(n) in de zaak was/waren niet bekend, maar deze gegevens waren met relatief lage opsporingsinspanningen te achterhalen
- Nee, de verdachte(n) in de zaak was/waren niet bekend en deze gegevens waren niet met relatief lage opsporingsinspanningen te achterhalen
- Onbekend / weet niet
- Niet van toepassing

Vraag 5 Heeft de (klant van de*) opdrachtgever in de zaak preventieve inspanningen (bijvoorbeeld camerabewaking of screening) geleverd?

- Ja, de (klant van de) opdrachtgever heeft preventieve inspanning geleverd, namelijk .....
- Nee, de (klant van de) opdrachtgever heeft geen preventieve inspanning geleverd, want .....
- Onbekend / weet niet
- Niet van toepassing

*NB: indien de opdrachtgever een verzekeringsmaatschappij is dan heeft deze vraag betrekking op de klant van de opdrachtgever.

Vraag 6 Was er in de zaak sprake van verzwarende omstandigheden (bijvoorbeeld grote maatschappelijke schade en zwaar lichamelijk letsel) die strafrechtelijk optreden bepleiten?

- Ja, er was sprake van verzwarende omstandigheden, namelijk .....
- Nee, er was geen sprake van verzwarende omstandigheden
- Onbekend / weet niet

BLOK C: aangifte, opsporing en vervolging

Vraag 7 Is de zaak aangegeven bij de politie?

- Ja, er is aangifte bij de politie gedaan → **naar vraag 9**
- Nee, er is geen aangifte bij de politie gedaan
- Onbekend / weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**

Vraag 8 Wat was de reden om de zaak niet aan te geven bij de politie?

Meerdere antwoorden mogelijk

- De zaak is civielrechtelijk afgehandeld (bijvoorbeeld een regeling tussen opdrachtgever en dader) → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De opdrachtgever wilde geen aangifte doen bij de politie → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Er was onvoldoende bewijs tegen de dader(s) voor een zaak → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Onbekend/weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Anders, namelijk → **einde enquête voor betreffende zaak**

...

Vraag 9 Bij welke politiekorps is de zaak aangegeven?

☐ Groningen	☐ Hollands Midden
☐ Fryslân	☐ Rotterdam-Rijnmond
☐ Drenthe	☐ Zuid-Holland-Zuid
☐ IJsselland	☐ Zeeland
☐ Twente	☐ Midden- en West-Brabant
☐ Noord- en Oost-Gelderland	☐ Brabant-Noord
☐ Gelderland-Midden	☐ Brabant-Zuid-Oost
☐ Gelderland-Zuid	☐ Limburg-Noord
☐ Utrecht	☐ Limburg-Zuid
☐ Noord-Holland-Noord	☐ Flevoland
☐ Zaanstreek-Waterland	☐ Onbekend/weet niet
☐ Kennemerland	

- Amsterdam Amstelland
- Gooi en Vechtstreek
- Haaglanden

Vraag 10   *Wat was het PL-nummer van de zaak?*

...

- Onbekend / weet niet

Vraag 11   *Heeft de politie actie ondernomen op de door u aangegeven zaak (voor zover u het weet?)*

- Ja, de politie heeft de zaak opgepakt → **naar vraag 13**
- Ja, de politie heeft de zaak opgepakt en de verdachte(n) opgespoord → **naar vraag 13**
- Nee, de politie heeft de zaak niet opgepakt
- Onbekend / weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**

Vraag 12   *Wat was de reden/wat waren de redenen voor de politie om geen actie op de door u aangeleverde zaak te ondernemen? **Meerdere antwoorden mogelijk***

- De zaak had geen prioriteit bij de politie (bijvoorbeeld vanwege onvoldoende capaciteit)
- De zaak is civielrechtelijk afgehandeld (bijvoorbeeld een regeling tussen opdrachtgever en dader)
- De politie vond dat de opdrachtgever onvoldoende preventieve inspanningen heeft geleverd
- De politie moest teveel inspanning verrichten om strafbare feiten te controleren
- De politie vond het POB rapport van de zaak niet betrouwbaar, actueel en/of verifieerbaar
- De politie vond dat het POB rapport onvoldoende gronden bood voor verdenking (cf. art 27 van het Wetboek van Strafvordering)
- De politie vond dat het POB rapport niet aan de kwaliteits- en zorgvuldigheidseisen voldeed cf. de privacycode voor POB's
- De politie vond dat de POB de bewijsvoering heeft verkregen op een wijze die strafbaar is met het Wetboek van Strafvordering
- Onbekend / weet niet
- Eventueel toelichting/andere reden:

...

Vraag 13 Heeft het OM actie ondernomen op de door u aangegeven zaak (voor zover u het weet)?

- Ja, het OM heeft de verdachte gedagvaard → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Nee, het OM heeft besloten de verdachte niet te vervolgen (de zaak is geseponeerd)
- Nee, het OM heeft de zaak afgedaan door middel van een transactie (een geldbedrag dat de dader dient te betalen waarmee kan worden afgezien van verdere vervolging) → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Onbekend / weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**

Vraag 14 Wat was de sepotcode van de zaak en welke bijzonderheden werden hierbij vermeld?

Sepotcode en eventuele bijzonderheden.

...

- Onbekend / weet niet

Vraag 15 Wat was de reden/wat waren de redenen voor het OM om de verdachte niet te dagvaarden? **Meerdere antwoorden mogelijk**

- De zaak had geen prioriteit bij het OM
- De zaak is civielrechtelijk afgehandeld (bijvoorbeeld een regeling tussen opdrachtgever en dader)
- Het OM vond dat de opdrachtgever onvoldoende preventieve inspanningen heeft geleverd
- Het OM moest teveel inspanning verrichten om strafbare feiten te controleren
- Het OM vond het POB rapport van de zaak niet betrouwbaar, actueel en/of verifieerbaar
- Het OM vond dat het POB rapport onvoldoende gronden bood voor verdenking (cf. art 27 van het Wetboek van Strafvordering)
- Het OM vond dat het POB rapport niet aan de kwaliteits- en zorgvuldigheidseisen voldeed cf. de privacycode voor POB's
- Het OM vond dat de POB de bewijsvoering heeft verkregen op een wijze die strafbaar is met het Wetboek van Strafvordering
- Onbekend / weet niet
- Eventueel toelichting/andere reden:

...

Einde enquête voor betreffende zaak – Bedankt voor uw medewerking

Vragenlijst pilotmeting

Pilot samenwerking POB's met politie en OM.

Pilotmeting onder POB's
met NV keurmerk Particulier Onderzoeksbureau

Aanleiding

- Aanleiding voor deze enquête is de evaluatie van de “*pilot samenwerking POB's met politie en OM*” die onderzoeksbureau APE momenteel voor het Ministerie van Veiligheid en Justitie uitvoert. Voor een uitgebreide toelichting op de aanleiding, achtergrond en het doel van deze pilotmeting verwijzen we naar de begeleidende brief van de Nederlandse Veiligheidsbranche die u bij deze enquête hebt ontvangen.

Over welk type zaken gaat de enquête?

- De enquête heeft alleen betrekking op de zaken binnen de delictscategorieën interne diefstal, bedrijfsinbraken, heling, phishing, vervoerscriminaliteit, ladingdiefstal, interne fraude en oplichting die uw POB in de periode 1 mei 2012 t/m 30 april 2013 heeft onderzocht.
- Uw bureau hoeft deze enquête alleen in te vullen indien uw bureau tussen 1 mei 2012 en 30 april 2013 een zaak binnen voornoemde delictscategorieën heeft onderzocht die zich afspeelde in de regio's: Amsterdam-Amstelland, Kennemerland, Brabant-ZO of Groningen.

Hoe dient de enquête te worden ingevuld?

- De enquêtevragen dienen voor elke zaak afzonderlijk te worden beantwoord. Indien dit bijvoorbeeld 5 zaken zijn, dan dienen alle vragen 5 keer te worden doorgelopen. U kunt uw antwoorden invullen op het meegestuurde invulblad.

Voor wanneer dient de enquête te worden ingevuld?

We verzoeken u vriendelijk de enquête uiterlijk 1 juli a.s. in te vullen en op te sturen. U kunt uw invulblad verzenden naar helpdeskpob@ape.nl. U kunt eventueel het meegezonden Excel invulblad gebruiken om de enquête in te vullen.

- *Waar kan ik terecht met vragen/opmerkingen over deze enquête?*
  - Hebt u vragen of opmerkingen over deze enquête? Neem dan gerust contact op met onderzoeksbureau APE. U kunt mailen (helpdeskpob@ape.nl) of bellen (070 -311 48 55 / 070 – 311 48 72, vragen naar Rafiq Friperon of Stefanie Bouman).

Alvast vriendelijk bedankt voor uw medewerking aan de pilotmeting

Let op! De enquêtevragen dienen afzonderlijk te worden beantwoord voor elke zaak die tot de delictscategorieën van de pilot behoort (zie vraag 1) die uw POB tussen 1 mei 2012 en 30 april 2013 heeft onderzocht in de regio's Amsterdam-Amstelland, Kennemerland, Brabant-ZO of Groningen. Indien dit bijvoorbeeld 5 zaken zijn, dan dienen alle vragen 5 keer te worden doorgelopen.

BLOK A: algemene zakenmerken

Vraag 1 In welke politieregio speelde de zaak zich af?

- Groningen
- Kennemerland
- Amsterdam-Amstelland
- Brabant Zuidoost

Vraag 2 In welke delictscategorie viel de zaak? NB: indien een zaak in meerdere delictscategorieën viel kies dan de delictscategorie die in het perspectief van de opdrachtgever het zwaarst woog.

- Interne diefstal (diefstal van geld en/of artikelen door een medewerker van een bedrijf)
- Bedrijfsinbraken
- Heling (het afnemen, verkopen of verhandelen van gestolen waar)
- Phishing (het via internet ontfutselen van iemands identiteitsgegevens, zoals inlogcodes, wachtwoorden of creditcardnummer)
- Ladingdiefstal (diefstal van goederen die van de ene- naar de andere locatie worden verplaatst)
- Vervoerscriminaliteit (diefstal van een vervoersmiddel, inclusief attributen zoals aanhangwagens, routeplanners, containers, opleggers en brandstof)
- Interne fraude (fraude gepleegd door een medewerker van een bedrijf)
- Oplichting (het bedriegen van een ander om deze te ontdoen van geld of goederen)
- Geen van bovenstaande categorieën → **einde enquête voor betreffende zaak (pilotmeting is alleen van toepassing op bovenstaande zaakcategorieën)**

Vraag 3 Wat was de omvang van de financiële schade in de zaak?

- 0 tot 10.000 euro
- 10.000 tot 100.000 euro
- Meer dan 100.000 euro
- Onbekend / weet niet
- Niet van toepassing, er was geen financiële schade in de zaak

---

BLOK B: onderzoek door POB

Vraag 4 Was/waren de verdachte(n) in de zaak bekend of waren deze gegevens met relatief lage opsporingsinspanningen te achterhalen?

- Ja, de verdachte(n) in de zaak was/waren bekend
- Nee, de verdachte(n) in de zaak was/waren niet bekend, maar deze gegevens waren met relatief lage opsporingsinspanningen te achterhalen
- Nee, de verdachte(n) in de zaak was/waren niet bekend en deze gegevens waren niet met relatief lage opsporingsinspanningen te achterhalen
- Onbekend / weet niet
- Niet van toepassing

Vraag 5 Heeft de (klant van de*) opdrachtgever in de zaak preventieve inspanningen (bijvoorbeeld camerabewaking of screening) geleverd?

- Ja, de (klant van de) opdrachtgever heeft preventieve inspanning geleverd, namelijk .....
- Nee, de (klant van de) opdrachtgever heeft geen preventieve inspanning geleverd, want .....
- Onbekend / weet niet
- Niet van toepassing

*NB: indien de opdrachtgever een verzekeringsmaatschappij is dan heeft deze vraag betrekking op de klant van de opdrachtgever.

Vraag 6 Was er in de zaak sprake van verzwarende omstandigheden (bijvoorbeeld grote maatschappelijke schade en zwaar lichamelijk letsel) die strafrechtelijk optreden bepleiten?

- Ja, er was sprake van verzwarende omstandigheden, namelijk .....
- Nee, er was geen sprake van verzwarende omstandigheden
- Onbekend / weet niet

BLOK C: aangifte, opsporing en vervolging

Vraag 7 Is de zaak aangegeven bij de politie?

- Ja, er is aangifte bij de politie gedaan → **naar vraag 9**
- Nee, er is geen aangifte bij de politie gedaan
- Onbekend / weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**

Vraag 8 Wat was de reden om de zaak niet aan te geven bij de politie?

Meerdere antwoorden mogelijk

- De zaak is civielrechtelijk afgehandeld (bijvoorbeeld een regeling tussen opdrachtgever en dader) → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De opdrachtgever wilde geen aangifte doen bij de politie → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Er was onvoldoende bewijs tegen de dader(s) voor een zaak → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Onbekend/weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Anders, namelijk → **einde enquête voor betreffende zaak**

...

Vraag 9 In welke politieregio is de zaak aangegeven?

- Groningen
- Kennemerland
- Amsterdam- Amstelland
- Brabant- Zuid- Oost

Vraag 10 Wat was het PL-nummer (procesverbaalnummer) van de zaak?

...

- Onbekend / weet niet

Vraag 11 Heeft de politie actie ondernomen op de door u aangegeven zaak (voor zover u het weet?)

- Ja, de politie heeft de zaak opgepakt
- Ja, de politie heeft de zaak opgepakt en de verdachte(n) opgespoord
- Nee, de politie heeft de zaak niet opgepakt → **naar vraag 13**
- Onbekend / weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**

Vraag 12 Is de zaak binnen de 'pilot samenwerking POB's met politie en OM opgepakt'?

- Ja, de zaak is opgepakt binnen de 'pilot samenwerking POB's met politie en OM'. → **naar vraag 14**
- Nee, de zaak is niet opgepakt binnen de 'pilot samenwerking POB's met politie en OM'. → **naar vraag 14**
- Weet niet → **naar vraag 14**

Vraag 13   *Wat was de reden/wat waren de redenen voor de politie om geen actie op de door u aangeleverde zaak te ondernemen? **Meerdere antwoorden mogelijk***

- De zaak had geen prioriteit bij de politie (bijvoorbeeld vanwege onvoldoende capaciteit) → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De zaak is civielrechtelijk afgehandeld (bijvoorbeeld een regeling tussen opdrachtgever en dader) → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De politie vond dat de opdrachtgever onvoldoende preventieve inspanningen heeft geleverd → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De politie moest teveel inspanning verrichten om strafbare feiten te controleren → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De politie vond het POB rapport van de zaak niet betrouwbaar, actueel en/of verifieerbaar → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De politie vond dat het POB rapport onvoldoende gronden bood voor verdenking (cf. art 27 van het Wetboek van Strafvordering) → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De politie vond dat het POB rapport niet aan de kwaliteits- en zorgvuldigheidseisen voldeed cf. de privacycode voor POB's → **einde enquête voor betreffende zaak**
- De politie vond dat de POB de bewijsvoering heeft verkregen op een wijze die strafbaar is met het Wetboek van Strafvordering → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Onbekend / weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Eventueel toelichting/andere reden: → **einde enquête voor betreffende zaak**

...

Vraag 14   *Heeft het OM actie ondernomen op de door u aangegeven zaak (voor zover u het weet)?*

- Ja, het OM heeft de verdachte gedagvaard → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Nee, het OM heeft besloten de verdachte niet te vervolgen (de zaak is geseponeerd)
- Nee, het OM heeft de zaak afgedaan door middel van een transactie (een geldbedrag dat de dader dient te betalen waarmee kan worden afgezien van verdere vervolging) → **einde enquête voor betreffende zaak**
- Onbekend / weet niet → **einde enquête voor betreffende zaak**

Vraag 15   *Wat was de sepotcode van de zaak en welke bijzonderheden werden hierbij vermeld?*

Sepotcode en eventuele bijzonderheden.

- Onbekend / weet niet

Vraag 16   *Wat was het PV-nummer (parketnummer) van de zaak?*

- Onbekend / weet niet

Vraag 17   *Wat was de reden/wat waren de redenen voor het OM om de verdachte niet te dagvaarden? **Meerdere antwoorden mogelijk***

- De zaak had geen prioriteit bij het OM
- De zaak is civielrechtelijk afgehandeld (bijvoorbeeld een regeling tussen opdrachtgever en dader)
- Het OM vond dat de opdrachtgever onvoldoende preventieve inspanningen heeft geleverd
- Het OM moest teveel inspanning verrichten om strafbare feiten te controleren
- Het OM vond het POB rapport van de zaak niet betrouwbaar, actueel en/of verifieerbaar
- Het OM vond dat het POB rapport onvoldoende gronden bood voor verdenking (cf. art 27 van het Wetboek van Strafvordering)
- Het OM vond dat het POB rapport niet aan de kwaliteits- en zorgvuldigheidseisen voldeed cf. de privacycode voor POB's
- Het OM vond dat de POB de bewijsvoering heeft verkregen op een wijze die strafbaar is met het Wetboek van Strafvordering
- Onbekend / weet niet
- Eventueel toelichting/andere reden:

Einde enquête voor betreffende zaak – Bedankt voor uw medewerking

Bijlage IV: bijstelling onderzoeksanpak

Zoals aangegeven in hoofdstuk 1 is de onderzoeksanpak tussentijds bijgesteld door het tegenvallend aantal pilotzaken. Dit heeft geleid tot een bijstelling van de (voor de aanvang van deze evaluatie) beoogde onderzoeksanpak. Zie onderstaand schema.

Onderzoeksvraag (zie bijlage III)	Beoogde onderzoeksmethode	Bijstelling	Oorzaak Bijstelling
Referentiemeting			
1, 2,	Enquête onder alle 9 deelnemende POB's over alle zaken die ze in 2011 hebben aangegeven	De enquête is afgenomen onder 6 van de 9 deelnemende POB's De enquête is niet ingevuld voor elke zaak maar voor een steekproef van zaken.	Enquête was niet voor iedere deelnemende POB's van toepassing Invullen voor elke zaak was teveel administratieve belasting voor POB's. Niet alle POB's waren bereid de enquête in te vullen.
	Interviews met: Betrokkenen politie In elke pilotregio Betrokken OM in elke pilotregio Deelnemende POB's	Geen	N.v.t.
	Beschrijvende statistiek aangiften en veroordelingen op basis van politie en OM-data	Geen beschrijvende statistiek veroordelingen op basis van OM-data	Geen geschikte OM-data beschikbaar
Pilotmeting			
3, 4, 5, 6	Enquête onder alle 9 deelnemende POB's over alle zaken die ze in gedurende de pilotperiode hebben aangegeven	Enquête onder alle 6 deelnemende POB's over alle zaken die ze in 2011 hebben aangegeven	Enquête was niet voor iedere deelnemende POB's van toepassing Invullen voor elke zaak was teveel administratieve belasting voor POB's
	Interviews, idem aan referentiemeting		
	Dossierstudie	Dossierstudie van alle 20 zaken die in de pilot zijn opgepakt.	Er zijn slechts 8 zaken in de pilot opgepakt. Hiervan zijn er 5 door ons bestudeerd. Drie

Onderzoeksvraag (zie bijlage III)	Beoogde onderzoeksmethode	Bijstelling	Oorzaak Bijstelling
			dossiers zijn pas na sluiting van de evaluatie beschikbaar gesteld waardoor deze niet meer konden worden meegenomen.

Bijlage V: aantal aangiften landelijk

Tabel Totaal aantal aangiften naar delictscategorie in de referentieperiode (1 januari 2011 t/m 31 december 2011)

Pilotcategorie	Delictscategorie (politiedata)	Amsterdam	Kennemerland	Groningen	Brabant Zuidoost	Nederland (totaal)
Bedrijfsinbraken	Inbraak bedrijf/kantoor	1.832	900	469	504	17.546
	Inbraak bedrijf/kantoor met geweld	11	-*	-	-	205
Interne diefstal	Diefstal in/uit bedrijf/kantoor (geen braak)	844	290	241	249	7.005
	Diefstal in/uit bedrijf/kantoor met geweld (geen braak)	23	-	-	-	151
Heling	Heling	96	30	35	23	839
Interne fraude Oplichting Phishing	Oplichting	2.537	831	798	727	22.320

Pilotcategorie	Delicts categorie (politiedata)	Amsterdam	Kennemerland	Groningen	Brabant Zuidoost	Nederland (totaal)
Vervoerscriminaliteit Ladingdiefstal	Diefstal fiets	8.025	5.452	4.146	3.047	103.575
	Diefstal motor	546	92	27	78	2.355
	Diefstal van bromfiets/snorfiets	2.994	761	427	875	16.921
	Diefstal van personenauto	1.465	671	156	413	12.693
	Diefstal van vaartuig	160	-	39	52	1.111
	Diefstal vrachtauto/bestelauto	182	132	-	72	1.594
	Diefstal ander vervoermiddel	127	243	101	80	3.489
Totaal	Aantal	18.842	9.423	6.462	6.134	189.804

*(-): dit aantal is nihil en wordt i.v.m. het risico op onthulling niet weergegeven.

Tabel Totaal aantal aangiften naar delictscategorie in de pilotperiode (1 mei 2012 t/m 30 april 2013)

Pilotcategorie	Delictscategorie (politiedata)	Amsterdam	Kennemerland	Groningen	Brabant Zuidoost	Nederland (totaal)
Bedrijfsinbraken	Inbraak bedrijf/kantoor	1.625	650	423	368	13.306
	Inbraak bedrijf/kantoor met geweld	27	-	-	11	290
Interne diefstal	Diefstal in/uit bedrijf/kantoor (geen braak)	993	298	224	227	7.207
	Diefstal in/uit bedrijf/kantoor met geweld (geen braak)	29	-	-	-	200
Heling	Heling	123	42	21	15	876
Interne fraude Oplichting Phishing	Oplichting	2.419	765	662	720	19.801
Vervoerscriminaliteit Ladingdiefstal	Diefstal fiets	8.254	5.837	4.955	2.819	103.119
	Diefstal motor	530	74	41	57	1.966

Pilotcategorie	Delicts categorie (politiedata)	Amsterdam	Kennemerland	Groningen	Brabant Zuidoost	Nederland (totaal)
	Diefstal van bromfiets/snorfiets	2.303	675	598	683	15.193
	Diefstal van personenauto	1.368	619	120	324	12.239
	Diefstal van vaartuig	138	-	26	40	959
	Diefstal vrachtauto/bestelauto	137	151	13	37	1.596
	Diefstal ander vervoermiddel	145	242	80	70	3.586
Totaal	Aantal	18.091	9.367	7.175	5.379	180.338

Bron: politie Nederland (Dienst Landelijke Informatieorganisatie, afdeling BI&K, team BICC). Aangiften in pilotgerelateerde categorieën, bewerking APE, peildatum juli 2013

*(-): dit aantal is nihil en wordt i.v.m. het risico op onthulling niet weergegeven.